№20 (317), 6 აგვისტო, 2004 წელი   პარასკევის გამოშვება   40 თეთრი

ფანტაზია

იტალიური კროსვორდები

ვიწყებთ ახალ საკროსვორდო სეზონს და ვიმედოვნებთ რომ ყოველი ნომერი იქნება ის ზუსტი გასროლა, რომელიც „ფანტაზიის“ მკითხველების უკვე საკმაოდ დახვეწილ გემოვნებას დააკმაყოფი ბს

	მინის საზომი ერთეული	ჭრილობის სინონიმი	რუსული სატვირთო თვითმფრინავი	ქალაქი ბულგარეთში	ყველა დროის საუკეთესო მსახიობი ქალი	ქსოვილის ზოლი	ინდური ლექსის სახეობა	რა ქნა ბოლოს ნეხლიუდოვმა?	ლეონიძე	(.....) კარგარეთელი
რიშარი										
(.......) მირცხულავა										
პირველი ასტრონავტი მთვარეზე										
ჯარის წყობა / დანაყოფები										
ჩვენი მევიოლინე და დირიჟორი ქალბატონი										
ამ ქვეყნის გარეშე ეს კროსვორდი არ იარსებებდა										

შეადგინეთ კროსვორდი

აბრა
აგვისტო
ავდარი
ამინდი
არხი
გადამტერებული
გათანგული
გამოსავალი
გრენობლი
დოესი
ეტლი
ვალი
იარა
ირმა
კლანი
ლენა
მარაო
მკერავი
მტლე
ორერა
პარამეტრი
სიცილია
სტუდენტი
უდარდელი
ქვევრი
ქისა
ჩარხი
ჩიპოლინო
ჩიტირეკია
ხატია
ხვატი
ჯადო
ჰობოი

რეიტინგი (2)

მაჩუჩა (3)

არასერიოზული კროსვორდი სერიოზული სქოლიოთი ანუ მელ გიბსონის მამაცი ორგანო (5)

ომარ ხაიამის რობაიები (18)

შემდეგი ნომერი გამოვა 20 აგვისტოს

რეიტინგი

პასუხები მე-9 გვ.

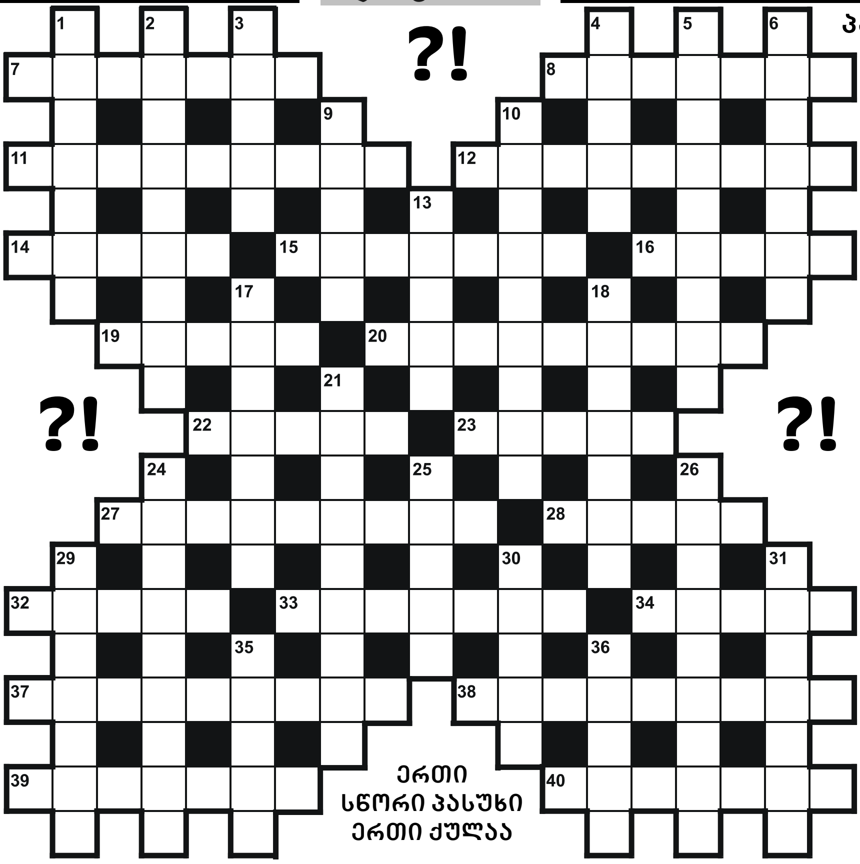

?!

ერთი სწორი პასუხი ერთი ქულაა

2

4

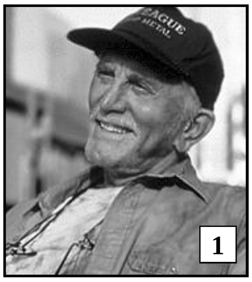

1

3

1. იხილე ფოტო № 1.
2. ზამთარში გამოსადეგი სითხე ავტომობილისათვის.
3. „სიბნელის“ ერთ-ერთი განმსაზღვრელი სიტყვა.
4. აფრიკის უდაბნო.
5. სიტყვების თამაშზე, მათს მონაცვლეობაზე დაფუძნებული ხუმრობა.
6. მეფე სალთანის ვაჟიშვილი პუშკინის ცნობილ ზღაპარში.
7. ანდებში მობინადრე ლამას მსგავსი წყვილჩლიქოსანი პირუტყვი.
8. 70-80-იანი წწ თბილისის „დინამოს“ ერთ-ერთი დიდებული ფეხბურთელი.
9. ადრე „ეს“ ხშირად ამშვენებდა ქსოვილს.
10. ესპანური წარმოშობის ჰოლივუდელი მსახიობი.
11. პროფესორი, რომელმაც თავი მოიკლა იმის გამო, რომ ფანჯარაში შემოდგმული ყვავილის ქოთანი ვერ დაინახა.
12. იტალიელთა ეროვნული გმირი.
13. იხილე ფოტო № 2.
14. „ბარათის“ სახესხვაობა თანამედროვე საქართველოში.
15. საფრანგეთის ერთ-ერთი დეპარტამენტი.
16. ძველებური მუსიკალური ინსტრუმენტი.
17. იხილე ფოტო № 3.
18. ალექსანდრე ჩაკოვსკის რომანი-ეპოპეა.
19. სულხან-საბას იგავ-არაკების მაოხრებელი პერსონაჟი.
20. ვარსკვლავებთან, მნათობებთან მისტიკურად დაკავშირებული ანუ?
21. ცენტრს მოშორებული რეგიონი.
22. სკანდინავიური მითოლოგიის გოლიათი არსება.
23. ქალაქი იაპონიაში.
24. ქალაქი აშშ-ს მერილენდის შტატში.
25. ჩვენი ამირანის ერთ-ერთი ძმა.
26. ასეთი ჭები და წყლებიც არსებობს.
27. სოფელი კასპის რაიონში, ერთ-ერთი უძველესი საეპისკოპოსოს ცენტრი.
28. 80-იანი წწ ბრაზილიის ფეხბურთელთა ნაკრების თავდამსხმელი.
29. ძველბერძნულ ქალაქებში უმაღლესი თანამდებობრივი პირი.
30. ავტორი ცნობილი რომანისა „მანონ ლესკო“.
31. „ასეთი“ მარკეტინგიც არსებობს.
32. ასე ვთქვათ, ხელოვნური გამოქვაბული.
33. შემნახველ სალაროში (ბანკში) შეტანილი ფული.
34. დიდი ბრიტანეთის შემადგენელი ნაწილი.
35. ეს „ცნება“ დაკავშირებულია მოძრავ ან შეგუბებულ სითხეებთან და აირებთან.
36. ეს სახელი ჰქვია მსახიობს, რომელიც პენელოპეს როლს ასრულებს მიხალკოვკონჩალოვსკის ფილმში „ოდისევსი“.
37. საფრანგეთის ისტორიული რეგიონი.
38. ადრე, კომუნისტობისას ასეთი განსაზღვრება ჰქონდა პირთამდე გაპილპილებულ ლუდის კათხას.
39. რუსი მსახიობი მამაკაცი, ანდრეი ბოლკონსკის მამის როლშია ფილმში „ომი და მშვიდობა“ (ფოტო № 4).
40. ნამდვილი გვარი იტალიელი პორნოვარსკვლავ ჩიჩოლინასი.

* * *

1-10 ქულა - ეს შედეგი არ არის.

11-20 ქულა - როგორც ჩანს, თქვენ პირველად აიღეთ ხელში გაზეთი „ფანტაზია“.

21-30 ქულა - კარგი შედეგია, მაგრამ უკვე ოსტატურიც აღარ არის, თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ დიდი ხანია იცნობთ „ფანტაზიას“.

31-35 ქულა - ოსტატობა!

36-39 ქულა - დიდოსტატური განაცხადი.

40 ქულა - ჯერ ჩვენ ერთმანეთს არ ვიცნობთ?!

იაპონია და იაპონელები

როგორც შეგპირდით, ვიწყებთ ხანგრძლივ საუბარს „ამომავალი მზის ქვეყნის“ შესახებ და შევეცდებით ეს ქვეყანა მრავალფეროვნად წარმოვადგინოთ

სტატისტიკა და ფაქტები წინასიტყვაობის ნაცვლად

- ფართობი - 338 ათასი კვ.კმ
- მოსახლეობა - 127 300 000
- სიმჭიდროვე - 337 კაცი 1 კვ.კმ-ზე
- ქალაქებში ცხოვრობს - 79%
- ეთნიკური შემადგენლობა - ამ ქვეყნის 99,4 % იაპონელია.
- რელიგიური კუთვნილება:
  ბუდისტები - 55%
  ქრისტიანები - 4%
  სინტოისტები - 3%
  სხვა რელიგიები ერთად - 28%
- სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლოვობა:
  მამაკაცები - 77 წელი
  ქალები - 84 წელი
- ბავშვთა სიკვდილიანობა:
  3 ჩვილი ყოველ 1000 შობილში.
- განათლების სფეროში ერთ მასწავლებელზე 21 მოსწავლეა გათვლილი.
- ეკონომიკა: მომსახურების სფეროში დაკავებულია 66,8%, ინდუსტრიაში - 31,8%, სოფლის მეურნეობასთან დაკავშირებულ დარგებში - 1,4%

...ხშირად იმედგაცრუება შეიპყრობს ხოლმე ადამიანს, როცა იაპონიაში ჩასვლისას პირველ შთაბეჭდილებებს დაუპირისპირდება. იქ პირველად მოხვედრილს უპირველესად ის აზრი უჩნდება, რომ მან დაიგვიანა, რომ დრო დაკარგა, რადგან ამ ქვეყნის რეალური სახე, მთელი თავისი ფერადოვნებით, სტილიზაციით და თეატრალობით, უკვე ისტორიას ჩაბარდა. მიუხედავად იმისა, რომ ყველა ტურისტისათვის ცნობილია იაპონიის განვითარების დონე, ყველა მაინც შუასუკუნებრივი პარადოქსული ეკზოტიკის ხილვას გეგმავს და მთელი ის ფანტასტიური მიღწევანი სრულტოფილი ტექნიკის სფეროში მხოლოდ კონტრასტული რეტუშია ზღაპრული ქვეყნის ფონზე; რომ აქ XX! საუკუნის ცივილიზირებული ადამიანები კი არა, თოჯინებივით მოკაზმული ქალები და პირქუში სამურაები უნდა ცხოვრობდნენ.

იაპონიაში ჩასული უცხოელი კაცი ძალიან მალე რწმუნდება იმაში, რომ საფოსტო ბარათების თუ სარეკლამო კალენდრების მიხედვით შექმნილი შთაბეჭდილება ძალზედ შორს დგას რეალობისგან და ბუნებრივად იბადება კითხვები - მართლა ასეთი ულტრათანამედროვე ქვეყანაა იაპონია?! ნუთუ მის რომანტიულ წარსულსაც ელის ჩაკვდომა ცივილიზაციის კლანჭებში?! განა უსწრაფესი მატარებლების და პედანტურად მოწესრიგებული საქალაქო ცხოვრების სანახავად ჩამოვედი აქ?!

(...შევეცდებით ამგვარ კითხვებს მომავალ ნომრებში ვუპასუხოთ - რედ.)

კონსტრუქტორი

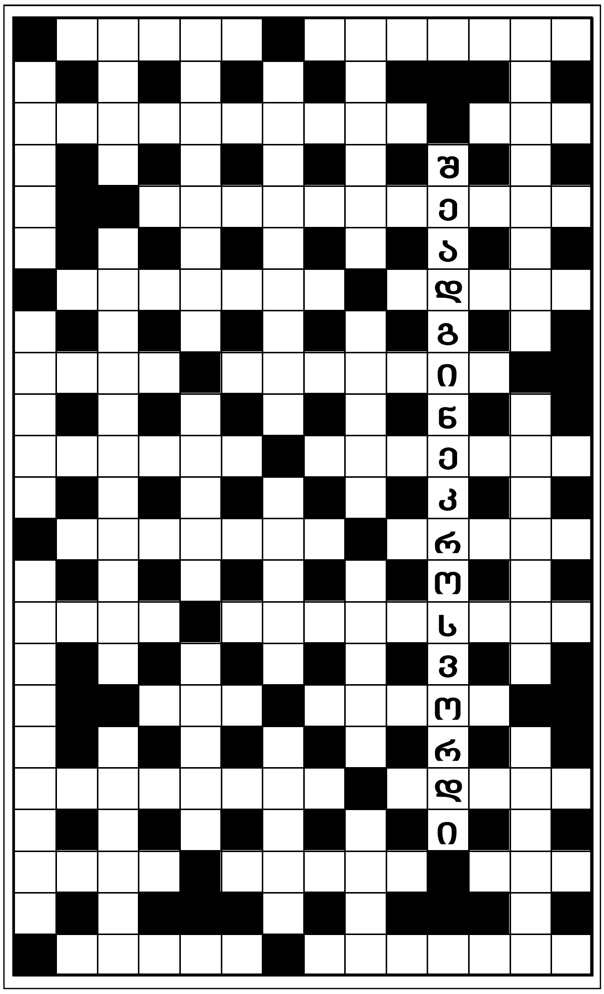

მოცემული სიტყვებით შეადგინეთ კროსვორდი
(სამი სიტყვა ზედმეტია)

აბიტურიენტი	კლავესინი	სტალონე
ადანა	კოლონია	ტომი
ალადინი	კომერსანტი	ფანტაზია
ალბერტი	ლარი	ფირმა
ანდერსენი	ლიტერა	ფლირტი
არტერია	მიჯნა	ფრონე
ასორტი	მტერი	ქურქი
აჯიკა	ნერუ	ყრუ
ბარიბალი	ნიკოტინი	ყუა
ბრბო	ოდესა	შტაბი
ბროლი	პარტიტურა	ხისტი
ბუკლეტი	რკალი	ჯეელი
ბურგომისტრი	რკო	ჯოგი
გაზეთი	სალამი	ჰელოუ
ესენცია	სელექცია	ჰობოი
კამარა		

„ფანტაზიის“ უახლოესი განრიგი

გასული სეზონის ბოლოს გარკვეული ცვლილებების შეტანას ვაპირებდით ჩვენი გაზეთის შინაარსსა თუ მოცულობაში და ეს საკითხი არცაა მოხსნილი დღის წესრიგიდან, თუმცა, როგორც გვირჩიეს, სჯობს რეფორმები შემოდგომაზე გავატაროთ, როცა ყველა „ფანტაზიელი“ თავის სამუშაო ადგილზე იქნება.

ზაფხულის ბოლო თვეში კი, სანამ მკითხველთა დასვენება გრძელდება, გამოვა კიდევ ერთი ნომერი, 20 აგვისტოს, სექტემბრიდან კი ჩვეული განრიგით ვიმუშავებთ.

სამშაბათის „ფანტაზია“ გამოვა ყოველკვირა - 3,10,17,24,31 აგვისტოს.

მალულა

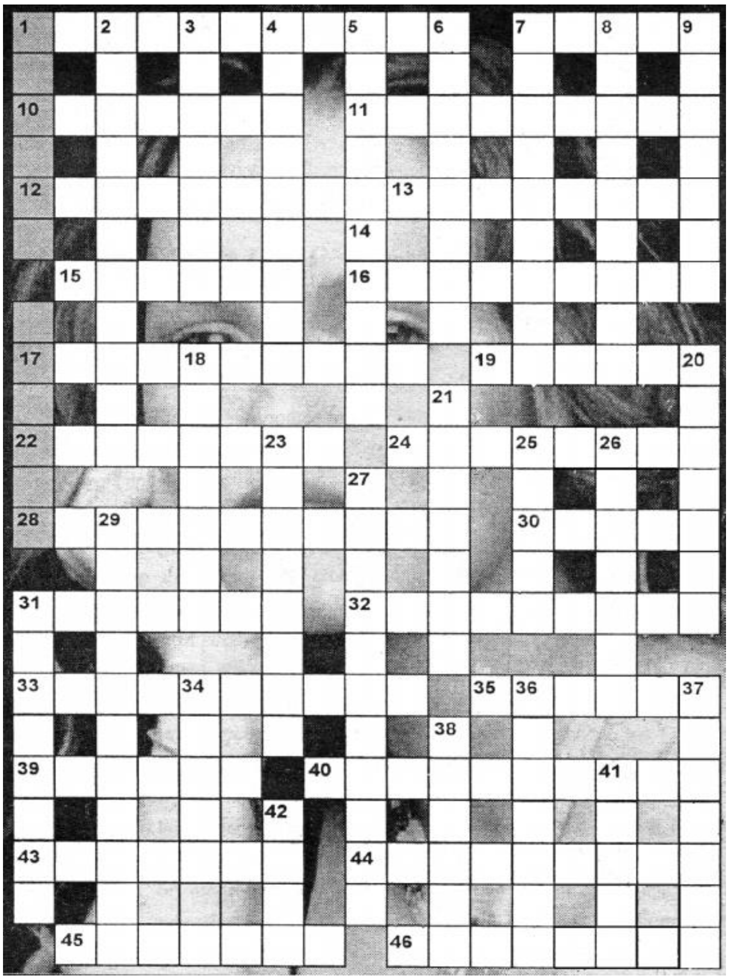

თარაზულად: 1. როგორი ბავშვი იყო თუნდაც რობერტინო ლორეტოი და ბევრი სხვა მითანა? 7. „პაელეს“ ერთ-ერთი ევროპული ვარიაცია. 10. მოკრივის არასახარბიელო მდგომარეობა. 11. თქვენი აზრით, რა ფრინველს უნდა ერქვას მეცნიერულად **Falco pererinus**? 12. სანთლების დასამზადებლად გამოყენებული მაგარი ცხიმოვანი ნივთიერება. 13. ქალაქი-პორტი ესპანეთში. 15. უეცარი, მოულოდნელი, ანუ როგორ? 16. რა ერქვა XX საუკუნის უდიდეს სომეხ მხატვარს, გვარად სარიანს? 17. მე-16-19 ს მიმდინარეობა ხელოვნებაში, ბრმად რომ მოითხოვდა ანტიკური ხელოვნების მიბაძვას. 19. სექსუალური ქინი. 22. სიტყვა, რითაც კ.გამსახურდია ბოშას მოიხსენიებდა. 24. შესაძლებლობათა კომპლექსი, რომელთა მრავალი სახეობა დღეს ბევრი მისი მფლობელისათვის სრულიად გამოუსადეგარია. 28. საზოგადოების წევრი, რომელიც ყველაზე მეტად იჩაგრება სოციალური გადატრიალებების დროს. 30. სამხ. ამერიკული სირაქლემა. 31. ნიკარაგუას ეროვნული გმირი, რომელმაც 1912 წელს ქვეყანა აშშ-საგან გაათავისუფლა (?!). 32. (ლინგვ.) პატარა უმახვილო სიტყვა, რომელიც წარმოთქმისას მეზობელ სიტყვას ერწყმის. 33. ძველ ესპანეთში მეფის მიერ დანიშნული მმართველი და მოსამართლე პროვინციისა. 35. ქალაქი, რომელსაც 1961-92 წლებში ცელინოგრადი ერქვა. 39. იგივეა, რაც გლოვა. 40. რუსული კინოს პოპულარული მსახიობი მამაკაცი. 43. 20-30-იანი წწ პოპულარული მელოდია. 44. გაბატონებული კლასის შეუზღუდველი სახელმწიფო ძალაუფლება. 45. მცირე აზიის ისტორიული რეგიონი. 46. გოგოლისეული პერსონაჟი.

შვეულად: 1. ვინ იმალება კროსვორდის უკან? 2. სამწვადე „ინვენტარი“ 3. ბაგრიცკიც, ოლბიც, საგალაევიც. 4. ერთ-ერთი ინდური რელიგიური განშტოების წარმომადგენელი. 5. რა მცენარე შეიძლება იყოს **Amigdalus corrinus**? 6. ძვირფასეულობასთან მომუშავე პიროვნება. 7. მღვდელთმსახურება, სავედრებელი. 8. ნორვეგიელი მწერალი, 1903 წლის ნობელის პრემიის ლაურატი. 9. სამხედრო მოსამსახურე. 14. მუსლიმანთა რელიგიური ლიდერი. 18. მისი სახელობის ქუჩა სოლოლაკიდან მეიდნამდე ეშვებოდა. 20. ესპანეთის საფეხბურთო კლუბი. 21. ქალაქი მოსკოვის ოლქში. 23. ეკვატორის სიახლოვეს მობინადრეთა რასა. 25. მიხეილ მესხის საყვარელი ილეთი. 26. მილანის საფეხბურთო სტადიონი. 27. მიმართულება თანამედროვე ხელოვნებაში, რომელიც გავრცელებულია „იდეოლოგიზირებულ“ სახელმწიფოებში. 29. XX ს რუსი მწერალი, Владимир Федорович....... (1923-84). 31. საბალე მაკრატელი. 34. ქალაქი ჩრდილო-აღმოსავლეთ ჩინეთში. 36. ზამთრის XV ოლიმპიური თამაშების დედაქალაქი. 37. მზის შუქის ნაირსახეობა. 38. შვეული № 18-ის დიდი „ძმა და მეგობარი“. 41. ქალაქი ბოლივიაში. 42. ძუძუთა ბავშვის ქუდი.

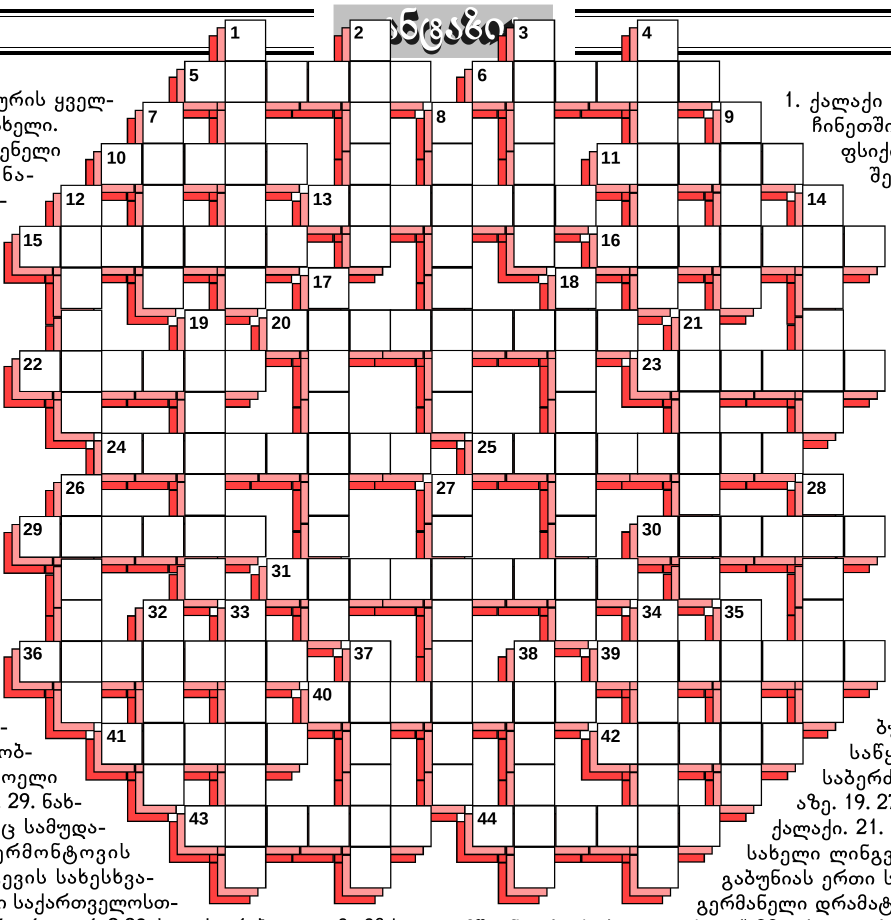

თარაზულად:

5. მსოფლიო ლიტერატურის ყველაზე ცნობილი ავაზის სახელი. 6. ამა თუ იმ ენის შემადგენელი უმცირესი (ბგერითი) ნაწილი. 10. აფრიკაში მობინადრე დიდი შხამიანი გველი. 11. ევროპული სახელმწიფოს ფულის ეერთეული. 13. ასე ვთქვათ, „დაუსრულებელი“ სუბიექტის მოსახსენიებელ გასალანძღი სიტყვა, რითაც აქტიურად სარგებლობენ დასავლეთ საქართველოში. 15. ვეშაპებზე სანადირო მოწყობილობა. 16. ნაბეჭდი პროდუქციის განსათავსებელი მოწყობილობა. 20. სავარჯიშო იარაღი. 22. სახის ერთ-ერთი სიწითლე. 23. ყველაზე ცნობილი პოლონელ კომპოზიტორთა შორის. 24. მდინარე, რომლის გადალახვა განზოგადდა მსოფლიო ცნობიერებაში. 25. ძველინდოელი პოეტი და დრამატურგი. 29. ნახევარკუნძული, რომელიც სამუდამოდ დაუკავშირდა ლერმონტოვის შემოქმედებას. 30. შეტევის სახესხვაობა. 31. ვინაა ქართველი საქართველოსთვის. 36. ძალიან ძველი ანუ როგორი? 39. საფეხურებად გადმომჩქეფარე წყალი. 40. სახელმწიფო აფრიკაში. 41. მუსიკალური ნაწარმოების რიგითი ნომერი. 42. სამხრეთ-დასავლეთ აფრიკის სახალხო ორგანიზაცია (აბრევიატურა). 43. XX საუკუნის გერმანელი დრამატურგი. 44. საბჭოეთის ყველაზე პრესტიჟული „სასაფლაო“.

შვეულად:

1. ქალაქი ჩრდილო-აღმოსავლეთ ჩინეთში. 2. ავსტრიელი ექიმი-ფსიქიატრი, ფსიქოანალიზის შემქმნელი. 3. მამაკაცის თმის კონფიგურაცია. 4. მაგიური დანიშნულებით აღჭურვილი საგანი. 7. ის, რისი ჩირაღდნებიც მოიხსენია ჩარლი ჩაპლინმა ერთი თავისი ფილმის სათაურში. 8. მე-2 მსოფლიო ომისდროინდელი ცნობილი საბჭოელი მხედართმთავარი, არმიის გენერალი. 9. წარწერიანი ან ნახატიანი ქვის ფილა. 12. ქალაქ ვიტებსკში დაბადებული ცნობილი ფრანგი მხატვარი და გრაფიკოსი. 14. ერთგვარი საკვები ბალახი. 17. ასტრონომია-გეოდეზიაში გამოყენებული ძველებური კუთხსაზომი ხელსაწყო. 18. ქალაქი-პორტი საბერძნეთში, კუნძულ კრეტაზე. 19. 2750 წლის ძველსომხური ქალაქი. 21. ნარნარა ბგერის მეორე სახელი ლინგვისტიკაში. 26. ხე ნუნუ გაბუნიას ერთი სიმღერიდან. 27. შუა სს გერმანელი დრამატურგი, ავტორი პიესისა „მშვენიერი ქართველი ქალი“ 28. უსაფუაროდ გამომცხვარი პური. 32. ლექსის შემადგენელი ნაწილი. 33. საწყალოსნო-სატრანსპორტო საშუალება. 34. ზღვის იშვიათი არქტიკული ცხოველი დელფინების ოჯახისა 35. ჟირაფის სახეობა. 37. შამპანიურის ავკარგიანობის განმსაზღვრელი რამ. 38. უზრდელი და უკადრისი ანუ როგორი?

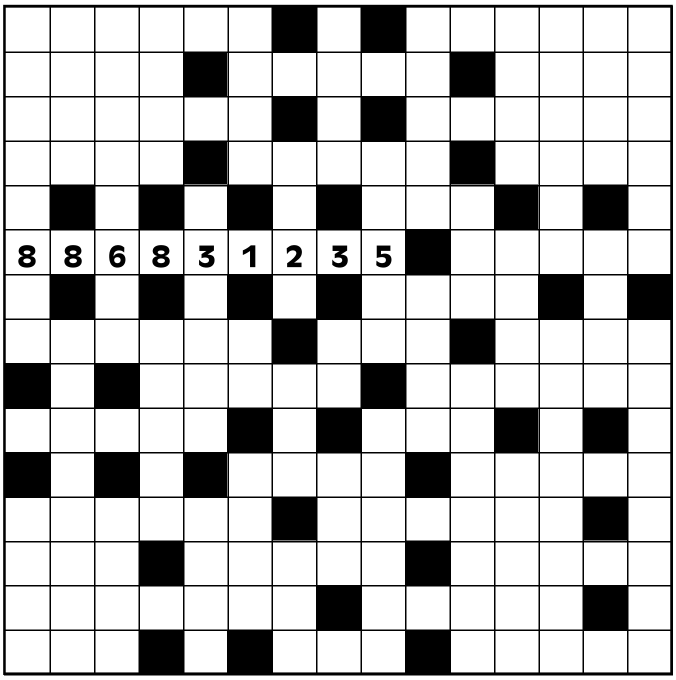

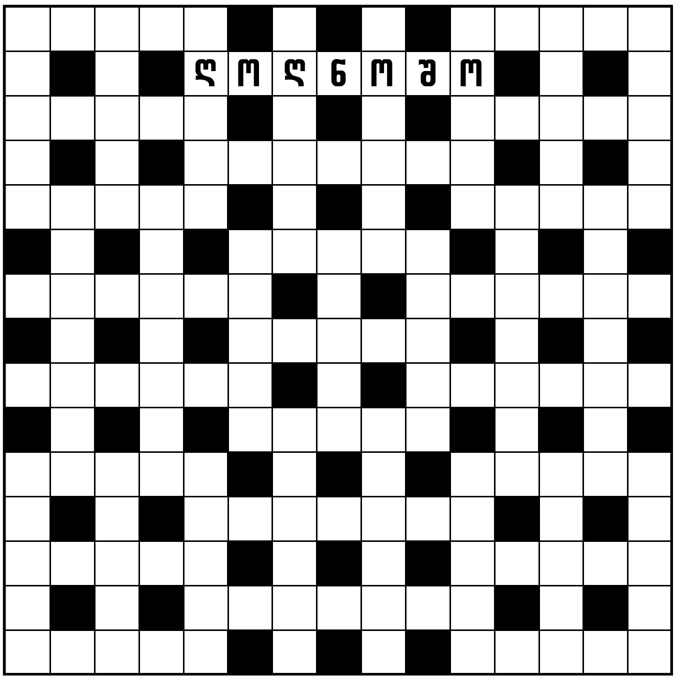

განათავსეთ კროსვორდის ჩარჩოში

36	987	6290	20144	81653	753162
66		6461	22523	84680	883317
	1556	6891	33457		975110
112	2461	8277	35131	218742	
235	2600	8314	38714	239204	6168470
426	2961	8662	47146	329781	7037438
509	3668	8664	47546	359498	
550	3816	8855	49725	389421	36491876
586	4063	9127	50656	480601	61141156
634	4446	9253	56122	601953	64041211
638	5282	9727	71315	664723	80372690
710	6035		75487	742677	99050604

განათავსეთ კროსვორდის ჩარჩოში

ალაგი	დანაე	მარაგი	რანდა
ალაფი	დენთი	ნაგოია	რკინა
ამანი	ექიმი	ნარდი	სინატრა
აპისი	ვოკალი	ნეელოვა	სტატიკა
აღაზა	ზარმაცი	ნიავი	ფერაძე
ბგერა	ზღარბი	ნორიო	ფრონტი
ბებია	იგორი	ოფისი	ქარაგმა
ბიძია	ინესა	პარკი	ღოღნოში
გალია	ირისი	პატრონი	შხაპი
გირაო	ლანდი	პეპია	ძგერა
გონგი	ლატანი	პლისე	ჯოჯიკი
გოშია	მაგნიტი		

თარაზულად:

7. პიგმალიონის, ასე ვთქვათ, „ჰომუნკულუსი“[1].

8. არსება, რომელსაც „ქუდზე“ ატარებენ გაჭირვებისას.

9. ამ პოლიტიკოსს თანამემამულენი „მსხალს“ ეძახიან, მისი გვარი კი „კომბოსტოს“ ნიშნავს (გერმანულად).

11. „ქართული წარმოშობის“ იაპონელი მებრძოლი.

12. ძია ვასოს პროფესია.... ომამდე.

13. მსოფლიო ისტორიის ყველაზე ცნობილი „მებაღე“ (თანაც ქალი).

15. სილვესტერი - შინაურულად.

17. რა უნდა იყოს იქ?

18. „მოდების საჩვენებელი“ ადგილი თეატრის შენობაში.

19. „საფირმო“ რამ ლეონიდ ბრეჟნევის[2] სახეზე.

22. კინა-ლოკოს „მშობელი მამა“.

24. ჭაობისპირა ადიუტანტი.

27. „თათრების და პიონერების[3]“ საყვარელი ნახევარკუნძული.

28. ქალაქი, რომელიც ისევე ეთაყვანება თავის სახელოვან შვილს, როგორც გორი[3] (თავისას).

29. ფროილაინის ბოლო სტადია.

30. რეგიონი, რომელიც მიკრომასშტაბითაა შექმნილი სასტუმრო „ივერიის“ წინ.

33. საბჭოელი „რკინის კაცის“ სახელი.

35. კურორტი, რომლის შესახებაც რუსლან მიქაბერიძემ თქვა:

„რა დროს არი (....),
როცა მშივრად ტანტალია...“.

36. მადაგასკარის მკვლევარი ფრანგი მოგზაურის შესახებ კაიფვორდისტი, ალბათ, ასე იტყოდა: „დიდი დიდიე“ (ფრანგ. კავშ.).

შვეულად:

1. რა აქვთ საერთო არტილერიას და საბჭოურ გათბობას?

2. ლუდმილა ტურიშჩევაზე და, მით უმეტეს, მის ქმარზე უფრო ტიტულოვანი ტანმოვარჯიშე ქალი.

3. დიდყურა არსებას მეგობარი ნიანგი.

4. ოპერაცია, რომელიც შინაურ კატებს უტარდებათ, წინათ კი ეკლესიაში მომღერალ ბიჭებსაც „სჯიდნენ“ ამით.

5. ფრანგული კინოს „მასხარა“.

6. სპარტელი ექსპლუატირებული.

9. ახლო წარსულის მინისტრი, რომელსაც „ძალიან უყვარდა „დასვენების დღე“.

10. არის ასეთი ძველი საბჭოთა ანეკდოტი: „В “Правде” нет известий, а в “Известиях” нет правды”. ანუ რა ჰქვია იმას, როცა „...в “Известиях” нет правды”.

14. რა სიტყვა არ შეეფერება სკუნსის[5] მიერ გავრცელებულ სუნს?

16. მარცხენა ფეხზე ექვსი თითის მქონე კაცი.

20. მელ გიბსონის „მამაცი“ ორგანო.

21. ყველაზე ცნობილი „ჩრდილოატლანტელი“ ქალი[6].

23. ადამიანი, რომელთანაც ასოცირდება რიცხვები 40 და 1001.

25. ხრჩობა - მეცნიერულად.

26. კავკასიური კულინარიის ინვენტარი.

31. ასე ვთქვათ, „ვირტუალური ხიდი“ მდინარეზე.

32. ადრიანო ჩელენტანისთან „დაკავშირებული“ უბანი თბილისში.

34. იაკუტების „რევოლუციური“[7] მდინარე.

---

[1] ჰომუნკულუსი - ადამიანის მსგავსი არსება, რომელიც, შუა სს ალქიმიკოსების აზრით, შეიძლება ხელოვნურად შეიქმნას კოლბაში.

[2] ბრეჟნევი - ალა პუგაჩოვას ეპოქის პოლიტიკური მიღვაწე.

[3] პიონერები - საბჭოთა ეპოქის ბავშვები მეოთხე-მეშვიდე კლასში.

[4] გორი - „პატარა გორი დიდია,
დიდი სტალინის მშობელი“

[5] სკუნსი - პატარა ძუძუმწოვარა არსება, რომელიც თავს შესაბამისი ხვრელიდან საზიზღარი სუნს ავრცელებს თავდაცვის მიზნით.

[6] **North Atlantic Treaty Organization** - მიგვიღებენ, აბა, რას იზამენ!

[7] რევოლუცია - 250-300 სახეობის მქონე სურნელოვანყვავილებიანი ბუჩქოვანი მცენარეების განვითარების ერთ-ერთი სტადია.

არასერიოზული კროსვორდი სერიოზული სქოლიოთი

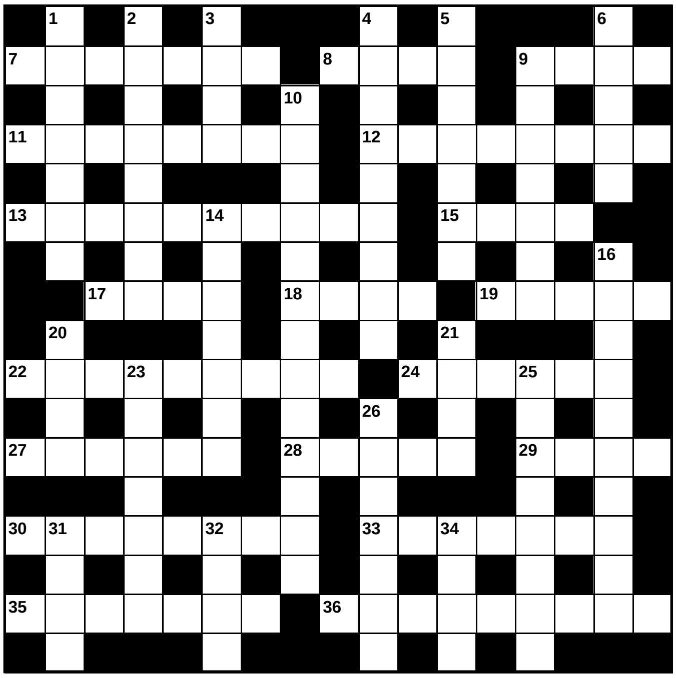

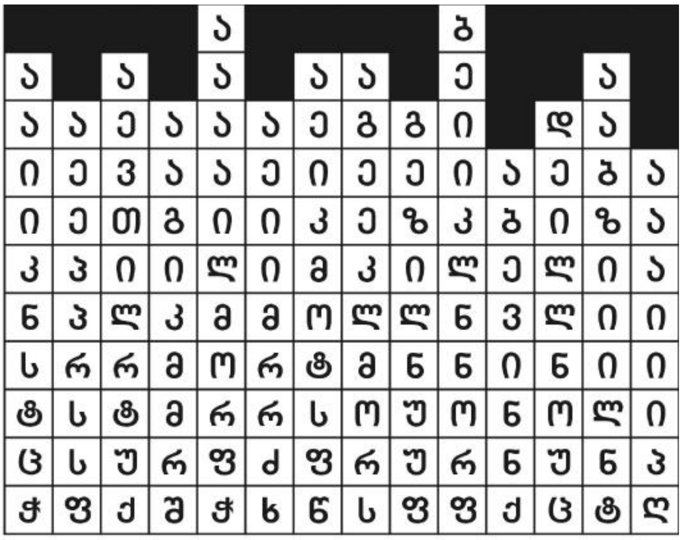

ქართული კროსვორდი

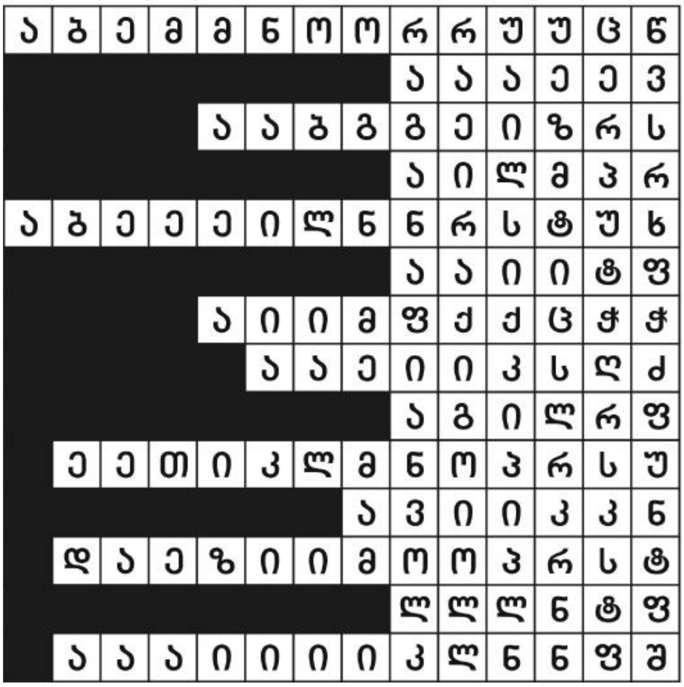

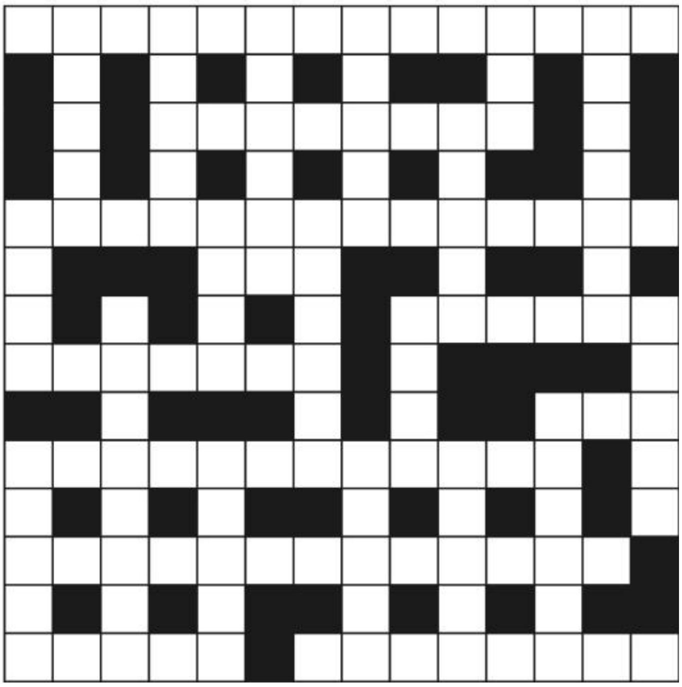

თავსატეხი

ამჯერად „გასაღებად“ იმას მოგცემთ, რომ გეტყვით — ერთ-ერთ ჰორიზონტალზე წერია ის, რაც აქვს კარლსონს

ა		მ		ღ	
ბ		ნ		ყ	
გ		ო		შ	
დ		პ		ჩ	
ე		ჟ		ც	
ვ		რ		ძ	
ზ		ს		წ	
თ		ტ		ჭ	
ი		უ		ხ	
კ		ფ		ჯ	
ლ		ქ		ჰ	

■	4	■	5	■	■	■	6	■	7	■	6	■	8	■
9	3	10	11	12	■	13	3	14	8	15	12	3	16	12
■	17	■	12	■	3	■	18	■	3	■	10	■	12	■
6	10	5	6	19	20	19	10	12	■	21	3	10	13	3
■	12	■	5	■	19	■	12	■	12	■	16	■	5	■
■	■	22	17	19	20	2	5	22	2	19	23	19	14	3
■	33	■	12	■	8	■	18	■	6	■	19	■	3	■
1	2	3	■	11	12	32	12	20	12	19	20	12	■	■
■	3	■	19	■	3	■	25	■	30	■	5	■	29	■
31	15	12	10	12	■	12	2	3	2	12	■	27	8	3
■	3	■	14	■	3	■	12	■	19	■	26	■	10	■
8	32	21	5	19	20	12	■	3	16	1	3	20	12	3
■	5	■	■	■	14	■	28	■	18	■	16	■	19	■
27	14	3	■	15	3	6	19	18	12	16	24	19	14	12
■	3	■	■	■	1	■	16	■	■	■	12	■	12	■

ჩვენი ენის სარევლები

სამარშრუტო ტაქსში ასეთი დიალოგი მოვისმინეთ (მძღოლი უამბობს მგზავრს):

მძღ.: „ — გუშინ მანქანა გავაპრავკე და ამ დილას ცარიელი დამხვდა“.

მგზ.: „ - ვერ გავიგე?“

მძღ.: „ - ამოიღეს, რა“

მგზ.: „ - რა ამოიღეს?!“

მძღ.: „ - ბენზინი ამოიღეს, ბენზინი“.

მგზ.: „ - შემოწმების მიზნით?“

მძღ.: „ - ვერ გავიგე“

მგზ.: „ - ხომ მითხარი, გავაპრავერკეო“.

მძღ.: - „გავაპრავერკე კი არა, გავაპრავკე“

მგზ.: - „ვერ გავიგე“ (და ა.შ.).

აი, ასე ვერ გაუგო ორმა კეთილად განწყობილმა ქართველმა ერთმანეთს, რადგან მათ შორის ბარიერივით აღიმართა ჩვენი ენისადმი არაკეთილგანწყობილი სიტყვები. ანუ:

მძღოლს უნდოდა ეთქვა, რომ მანქანაში ბენზინი ჩაასხა (**Заправить - Наполнив чем–нибудь, приготовить для работы механизм, прибор**, მგზავრს კი ეგონა, რომ მან მანქანას „**Проверка**“ ჩაუტარა.

...სხვა „ძირებისა“ არ იყოს, ახლა „პრავკა“ იმკვიდრებს ადგილს ჩვენს ენაში („ზაპრავკა“ და აქედან გამომდინარე — „გაპრავკება“).

გინდ დაიჯერეთ, გინდ არა.

30 × 30

								8	7	7	6	6	5	4	2					15	13								
		3	5		13	12	12	2	2	2	2	2	2	1	2	5				1	2	12							
	1	2	3	13	8	8	6	6	5	4	3	2	1	1	2	4	8	12	14	2	2	2	2	2	1	2	2	1	
4	6	8	9	10	1	1	2	3	4	4	4	4	7	4	4	4	7	6	6	3	3	1	1	2	1	1	2	2	1

			1	1
			1	2
			2	3
			3	3
			3	3
			4	4
			5	4
			5	5
			6	5
			7	6
			8	6
			9	7
			10	7
			11	7
			13	5
	6	5	5	4
5	4	4	2	3
3	5	3	2	2
6	4	1	2	2
		10	6	1
			12	6
		15	3	4
		13	7	5
		10	8	3
			7	9
			4	12
		1	8	1
			9	2
		3	1	1
			1	1

თარაზულად: 1. ქალაქი სამხრეთ კორეაში. 6. პირველი სახელი ქართულ პოლიტიკაში XX საუკუნის 60-იან წლებში. 9. ყველის სახესხვაობა. 11. სითბოს საზომი ერთეული. 12. წვრილმანი.... ოღონდ არაქართულად. 13. არარეალური ამბავი. 14. მაღალი ჩინი კათოლიკურ და ზოგიერთ პროტესტანტულ ეკლესიაში. 15. ძველ რომში კონსულის ან დიქტატორის ტიტული. 16. ქართული გვარი, რომელსაც რუსი ბალეტომანები ძალიან კარგად იცნობენ. 17. სიმონა ძალაძის „პროფესია“. 20. სახელმწიფო ვესტ-ინდოეთში. 21. ფასების ცხრილი. 24. უმაღლესი სამხედრო სასწავლებლის სტუდენტი. 25. ქალის სპარსული სახელი (დღევანდელ ნომერში ნახსენები). 28. ავტორი რომანისა „ტრიუმფალური თაღი“. 29. ქართული (დიდი) მითოლოგიური ლექსიკონის ავტორი-შემდგენელი. 30. ფრანგი კომპოზიტორი, ავტორი ცნობილი „ბოლეროსი“. 31. თუ წაიკითხეთ დღევანდელი ნომერი, „ვინმე ლიზასთან“ დაკავშირებული ცნება დაგამახსოვრდებოდათ (P.S.-ში). 32. არსება, რომელსაც „თავს წააცლიან, თუ საკადრის სუფრას არ გაშლის“. 36. სახელმწიფოებრივ-პოლიტიკური მნიშვნელობის დოკუმენტი. 37. ჩაგონებაშთაგონების ერთ-ერთი საშუალება. 40. კავკასიონის ერთ-ერთი ჭიშკარი. 41. აპოლონის ტაძრის წინასწარმეტყველი ქურუმი ქალი. 44. საზ.-პოლიტიკური მნიშვნელობის სახეცვლილება. 45. კარიერისტის საოცნებო ნივთი. 46. XX საუკუნის ავსტრიელი პოეტი. 47. ყოფილი საბჭოეთის ერთ-ერთი საკალათბურთო ცენტრი. 49. პრომიტიული სათბობ-სანათი საშუალების აუცილებელი ინვენტარი. 52. ბერძნული ანბანის ასო. 53. ქიმიური ელემენტი. 54. ადამიანური კეთილგანწყობის აუცილებელი ჟესტი. 57. ინგლისური სიტყვა „თავისუფლება“, რომელიც ბევრ გამოთქმაშია გაქვევებული. 58. საშველი ანუ რა? 60. მთავარი პერსონაჟი გოგონა ტურგენევის მოთხრობაში `Вешние воды~. 61. (სიონიორ) მედიჩი, ფლორენციის მმართველი და ხელოვნების მეცენატი. 62. ყოფილ საბჭოურ თბილისში დიმიტროვის სახელობისაც და კიროვის სახელობისაც. 63. პაბლო ნერუდას სამშობლო. 64. ლუარსაბ თათქარიძის ერთ-ერთი ღირსება. 66. ლირიკული ლექსი შუა სს ტრუბადურთა პოეზიაში. 67. რუსული კინოსა და თეატრის ცნობილი მსახიობი, ერასტ... 70. ქალაქი დასავლეთ საფრანგეთში. 71. ის, ვინც რამეს იმსახურებს. 72. საზოგადოებრივი კვების ცნობილი ობიექტი რუსთაველის პროსპექტზე. 75. სახის ერთ-ერთი თმოვანი ატრიბუტი. 78. თუშეთის ერთ-ერთი ტოპონიმი. 79. ქალაქი გერმანიაში, რაინ-ვესტფალიის მხარეში. 80. სირანო დე ბერჟერაკის სატრფო. 81. ჩვენი ისტორიული მხარე. 84. ჩეჩენი პოლიტიკური მოღვაწე. 85. თივისა და ძნის ასაღები ოთხთითა იარაღი. 88. ტურგენევის საყვარელი ფრანგი მომღერალი ქალი, პოლინა (....) გარსია. 89. იტალიელი მეცნიერი, გალილე გალიელის მოსწავლე. 93. ავტორი ფიგაროს შესახებ არსებული სცენიური სერიალებისა. 94. ადრეული აღორძინების ეპოქის იტალიელი მწერალი ჰუმანისტი. 95. ნელსაცხებლის სახესხვაობა. 96. ღვთით მოვლენილი არსება... ჩვენთან. 97. წარჩინებათა დასაფიქსირებელი დოკუმენტი. 100. წარწერა საფლავის ქვაზე. 105. პორტუგალიის ერთ-ერთი კოლონია, დღეს ჯუჯა სახელმწიფო. 108. სანადირო თოფისათვის განკუთვნილი წვრილი ტყვიები. 109. ემილ ზოლას ერთ-ერთი რომანთაგანი. 110. ვარსკვლავთა კრებული. 111. ყვავილების შეკონვის იაპონური სპეციფიური ხელოვნება. 112. სპორტული ტანსაცმლის მწარმოებელი გერმანული ფირმა.

შვეულად: 1. ავტომობილის ძარის სახესხვაობა. 2. მოლიერის მკვლელი... პუშკინის აზრით. 3. ასეთი ბგერებია ლ,მ,ნ,რ. 4. აშშ-ს შტატი. 5. დაბა ზესტაფონის რაიონში. 6. ტბა კანადაში. 7. ამა თუ იმ ტერიტორიის მმართველი შუა სს ევროპაში. 8. ქალაქი-პორტი აზერბაიჯანში. 9. რუსეთის ისტორიის ერთ-ერთი პირველი მეამბოხე. 10. ქალაქი სომხეთში. 17. ქარის მიმართულების მაჩვენებელი მეტეოხელსაწყო. 18. „შაჰ-ნამეს“ უპირველესი რაინდი. 19. ლეგენდარული ბასკი ფეხბურთელი. 21. მდინარისპირა ხე. 22. ვოკალური ქმნილების სახესხვაობა. 23. რეჟისორი ფილმისა „ვიღაცამ გუგულის ბუდეს გადაუფრინა“. 25. ვაკე ივრის ზეგანზე. 26. მონეტის უკანა მხარე. 27. ყაბარდო-ბალყარეთის ადმინისტრაციული ცენტრი. 32. ფრიგიის მეფე, რომელიც ხელის შეხებით ოქროდ აქცევდა ყველაფერს. 33. საქართველოს ერთ-ერთი დამპყრობის, ვინმე კოსტრიკოვის რევოლუციური ფსევდონიმი. 34. რომან „მანონ ლესკოს“ პერსონაჟი. 35. XX ს ნორვეგიელი პოლარული მკვლევარი. 37. „ნატვრის ხის“ ერთ-ერთი პერსონაჟი, ჩიკოტელას მეტოქე. 38. საბრძოლო დანიშნულების თავსარქმელი. 39. ჩრდილოეთ კავკასიური მინერალური წყალი. 41. კაცი, რომელმაც მითოლოგიური ელენე მშვენიერი მოიტაცა. 42. ბატონი კოლონკელიძე. 43. ქართული მხატვრული ფილმი. 48. უდაბნოს ხომალდი. 49. ღილი ანუ რა? 50. ქალაქი ყარაჩაევო-ჩერქეზეთში. 51. შაქრის მცენარე. 54. მმართველი პულტის შემადგენელი ნაწილი. 55. ახლო წარსულში პოპულარული იტალიელი მომღერალი. 56. ერთწლოვანი შხამიანი მცენარე ძაღლყურძნისებრთა ოჯახისა. 58. ალბერტო მორავიას ანტიფაშისტური რომანი. 59. ბეთჰოვენისა და მიქელანჯელოს ბიოგრაფი, ფრანგი მწერალი. 64. ერთგვარი სამურაბე მრგვალი ქლიავი. 65. შენობის ზღურბლი, დერეფანი ანუ რა? 67. ოვანეს თუმანიანის მოთხრობა. 68. შორეული წარსულის გადმონაშთი. 69. ყველაზე ხმაურიანი ჩანჩქერი. 72. ვინ შეიძლება იყოს ამ სტრიქონების ავტორი:

„ლამაზ ქრისტიან ქალზე ვლოცულობ,
ის ჩემი ხატი და ტაძარია,
სად — მუსლიმანი, სად ხატზე — ლოცვა?!
ჩემზედ იტყვიან — რამ გადარია!

(თარგმანი გრ. აბაშიძის)

73. ნიმფა, რომელიც ზევსმა დიდი დათვის თანავარსკვლავედად აქცია. 74. დიდი ზომის თეფში. 76. ქართული კინოს მაგდანა. 77. იტალიის ქალაქი. 82. ფრანგი მწერალი, ავტორი რომანის „რკინის მეფე“. 83. ავტორი სიმღერისა „წითელფეხება მტრედების“ შესახებ. 85. პლანეტა მარსის თანამგზავრი. 86. ასანთის არატრადიციული სინონიმი. 87. ქალაქი კუნძულ კვიპროსზე. 89. შოლომ-ალეიხემის ნაწარმოების ცნობილი მერძევე პერსონაჟი. 90. საბრძოლო დანიშნულების შენაერთი. 91. აღმოსავლური თავსაბურავი. 92. ამერიკელი რასისიტი, რომელიც გახდა სიმბოლო არაკანონიერი ანგარიშსწორებისა. 97. რა უნდა გააჩნდეს ყველა ადამიანს? 98. ტალღისებური ზედაპირის მქონე ლითონის ან ფანერის თხელი ფურცლები. 99. სფერული ზედაპირებით შემოსაზღვრული სხეული. 101. ქალაქი სტენდალის ერთ-ერთი ცნობილი რომანის სათაურიდან. 102. პოლ გოგენის შთაგონების კუნძული. 103. დასრულებული აზრის მქონე სემანტიკური ერთეული. 104. ძველი სომხური ქალაქი. 105. მიხეილ ჯავახიშვილის „მუსუსის“ მთავარი პერსონაჟი. 106. სიყვარულის ღმერთი ინდურ მითოლოგიაში. 107. სოფელი ახმეტის რაიონში.

შეადგინა ვახტანგ ელერდაშვილმა

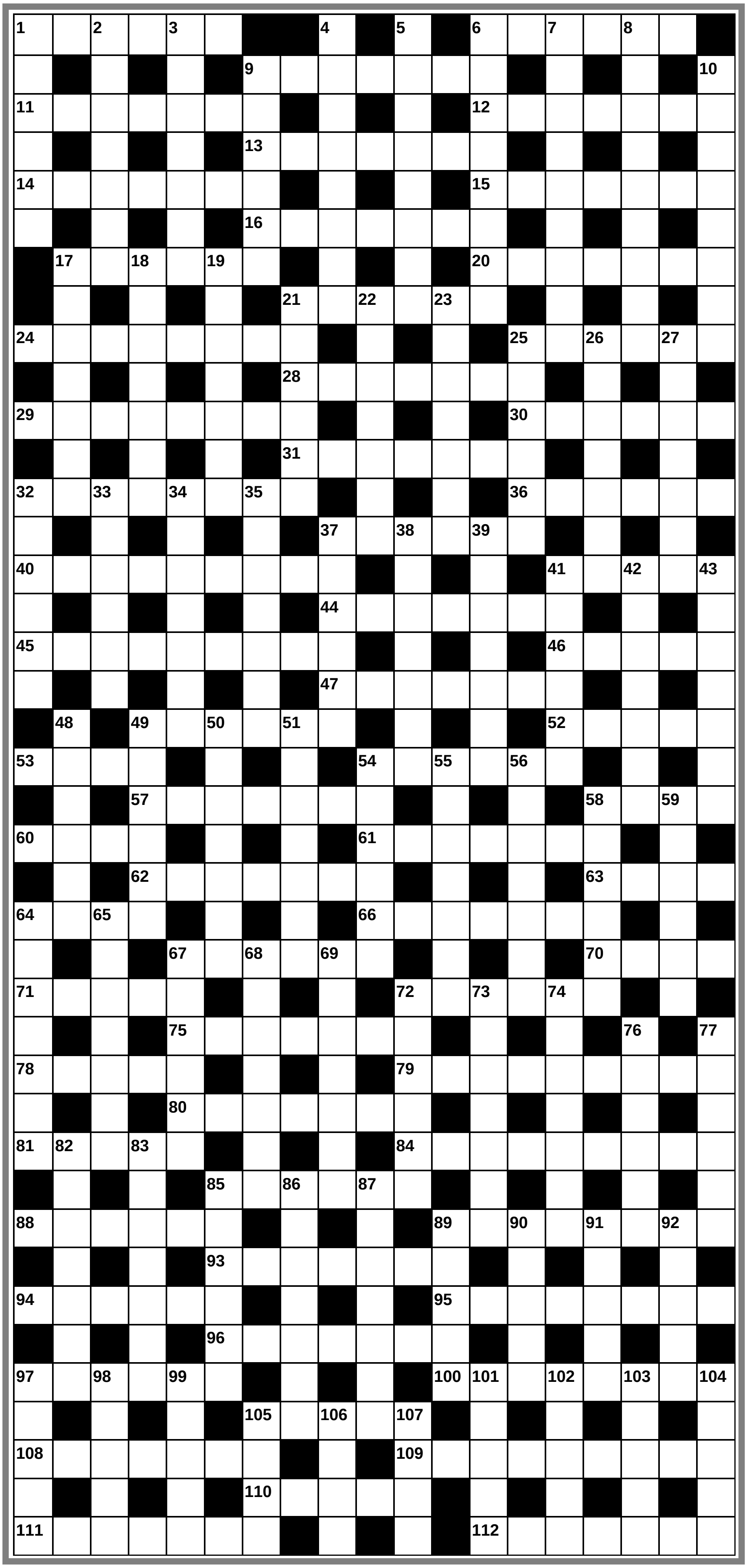

სიტყვების თავგადასავალი (მე-13 წერილი)

კელაპტარი და შანდალი

ყველას კარგად მოეხსენება, რომ „კელაპტარი“ დიდი სანთელია და სწორედ ასევე წერია ქართლი ენის განმარტებით ლექსიკონშიც. ძნელია, არ დაუჯერო ასეთ ავტორიტეტულ გამოცემას, მაგრამ ყოველთვის რაღაც ეჭვი გვქონდა ამ სიტყვის მიმართ, რადგან აგებულებით აშკარად ორი ნაწილისაგან შედგება — კელაპ-ტარი, ოღონდ „ტარი“ (სახელური) არაფერ შუაშია; აქ არის სპარსული ბოლოსართი „დარ“, რაც „მქონეს“ ნიშნავს და ამის ანალოგია გვაქვს შემდეგ სიტყვებში: მიზან-დარი — მიზნის მქონე, ამაგ-დარი — ამაგის მქონე, ბინა-დარი — ბინის მქონე.... ჩვენი ეჭვების საფუძვლიანობა დადასტურდა, როცა „სიტყვის კონაში“ ამოვიკითხეთ:

კელაპტარი - სასანთლე, ხოლო აწ დიდსა სანთელსა უჴმობენ ტყუ(ვ)ილად (საბა).

ასე რომ, ეს გახლავთ სანთლის მქონე (სასანთლე) და არა სანთელი და გახლავთ ბერძნულ-სპარსული კომპოზიტი.

„სასანთლის“ აღმნიშვნელად კი ჩვენ, როგორც ჩანს, მოგვიანებით შემოვიტანეთ არაბულ-სპარსული კომპოზიტი — „შანდალი“ (შამ’ - სანთელი, „დან“ - შემცველი), რომლის მსგავსი სიტყვებიც ასევე საკმაო ოდენობით მოგვეპოვება: „ჩაიდანი, ყავადანი, ჩემოდანი („ჯამე“ - სამოსია); „შამიფარვანიანი“ - მეფე-თეიმურაზის პოემა - „სანთელი და ფარვანა“.

ერთი სიტყვით, თუ ვინმე იტყვის - „კელაპტარი შანდალში ჩავარჭე“-ო, შეგიძლიათ განუმარტოთ, რომ „სასანთლეს სასანთლეში არავინ არჭობს (ქართველების გარდა).

კალანდა და კალენდარი

კალანდა - ასე უწოდებენ ახალ წელს გურიაში.

კალენდარი ყველამ კარგად იცის, რაც გახლავთ, უბრალოდ დავამატებთ იმას, რომ ეს წარმოდგება ლათინური „**Calendae**“ (კალენდა)-დან, რაც თვის დასაწყის რიცხვებს აღნიშნავდა.

ახლა თქვენ თვითონ დააკავშირეთ ერთმანეთთან ეს ორი სიტყვა და დარწმუნდებით, რომ ჩვენს წინაპრებს, გურიაში, კარგად სცოდნიათ ლათინური ენა და მჭიდრო კონტაქტებიც ჰქონიათ რომის იმპერიასთან.

ფანქარი

(შორიდან მოვუაროთ)

ჩვენი რედაქციის თანამშრომელი და კროსვორდების შემდგენელი, ბატონი ვახტანგ ელერდაშვილი, ამ ბოლო დროს საფუძვლიანად დაინტერესდა იტალიური ენით და ამის შედეგი ის გახლავთ, რომ ერთ-ერთ კროსვორდში (სამშაბათის „ფანტაზია“ № 26) ასეთი კითხვა ჩაწერა - „ფანქარი — იტალიურად“, რომლის პასუხი გახლავთ „მატიტა“. ხსენებული კროსვორდისტი, მართლია, იტალიურს გაუშინაურდა, მაგრამ საკმაოდ მწყრალად გახლავთ სომხურთან...

რა შუაშია სომხური?

სომხურად ფანქარი ჟღეს ასე - „მატიტ“.

ასე რომ, ჩვენი გურულების მსგავსად (იხილე „კალანდა“ ზემოთ), სომხებსაც მჭიდრო კონტაქტი ჰქონიათ ლათინურ-იტალიურ სამყაროსთან. არადა, თუ სასესხებელი იყო, „ფანქარი“ სომხებს მათთვის უფრო მეტად მეზობელი სპარსელებისგან უნდა ესესხათ, რასაც ჩვენ უფრო მეტი წარმატებით გავართვით თავი და სპარსული „ფაქქარ“ (სუფთად, ლამაზად მოსაქმე) ჩვენს ენაში დავამკვიდრეთ. ამ სიტყვის შემადგენელი ნაწილები კი სხვა სიტყვებშიაც დაიძებნება:

„ფაქ“ (სუფთა, წმინდა) - ფაქიზი, პაკისტანი (ფაქ-ესთან - წმინდა ქვეყანა);

„ქარ“ (საქმე) - ქარ-ხანა, ქარ-გალი, სარ-ქალი (უფროსი მეცხვარე).

მიხაკი

ამ სიტყვის შესახებ, მგონი, ადრეც გვისაუბრია; ახლა კიდევ ერთხელ გავიხსენოთ მოკლედ, რაკიღა სომხური ენის საკითხებს შევეხეთ.

„მიხ“ - ლურსმანია სპარსულადაც და სომხურადაც.

„აკ“ - კნინობითი სუფიქსი გახლავთ (აგარ-აკი, წიგნ-აკი, ღილ-აკი).

ესე იგი, „მიხაკი“ არის პატარა ლურსმანი, რაც რუსულად სიტყვა-სიტყვითაა თარგმნილი - „**Гвоздика**“.

შანსე-ლიზეს ქუჩა

ამასწინათ ერთ-ერთ გაზეთში ამოვიკითხეთ, რომ თბილისში არსებობს შანსე-ლიზეს ქუჩა. დარწმუნებულნი ვართ, რომ ამ ქუჩის ნათლიებმა იციან, თუ რას, რა და საიდან დაარქვეს (გაიხსენეთ თუნდაც ჯო დასენის პოპულარული სიმღერა), ჩვენ კი „ფანტაზიის“ მკითხველებს განვუმარტავთ, რაშია საქმე:

...თავადაც ხვდებით, რომ ვიღაც „ლიზა“ და მისი „შანსიანობა“ არაფერ შუაშია (თუმცა „შანსიანი ლიზები“ და მისი მსგავსი ქალბატონები საკმაოდ მომრავლდნენ ჩვენს ირგვლივ).

ეს გახლავთ პარიზში მდებარე „ელისეს მინდვრები“ და ფრანგულად ასე იწერება — **Champs-Élysées**. სწორედ ამ „მინდვრებს“ უმღეროდა ცხონებული ჯო დასენი და ჩვენს ენობრივ სივრცეში „შანსელიზეს“ დამკვიდრება, ალბათ, იმ ცნობილი ჟარგონული გამოთქმის გამართლებაა, რაც ღაღადებს — „ეკაიფე ჯო დასენს“.

(**ელისიები, ელისეს მინდვრები** - ძველი ბერძნული მითოლოგიის თანახმად, ნეტართა და ცხონებულთა საცხოვრებელი ადგილებია იმიერ ქვეყანაში, სადაც მარტო ღრმად მორწმუნე და ღირსეული ადამიანები ხვდებიან).

ელისეს მინდვრები პარიზში ხედი ტრიუმფალური თაღიდან

P.S. დასასრულ, ჩვენც გვინდა „წავეკაიფოთ“ (ჯო დასენს კი არა) ალა პუგაჩოვას:

50-100 წლის შემდეგ, როცა ჩვენი შთამომავლები ისე მწყრალად იქნებიან რუსულ ენასთან, როგორც ჩვენ ვართ ახლა ფრანგულ თუ სპარსულ ენებთან დამოკიდებულბაში, შესაძლოა, მავანმა „ჩვენმა ცნობისმოყვარე შთამომავალმა“სადმე ამოიკითხოს, რომ ვიღაც ვოზნესენსკიმ ფიროსმანს უძღვნა ლექსი და რომ ვიღაც ალამ (ფილიპის მეუღლემ) ეს ლექსი აამღერა... შემდეგ ამ „ჩვენმა ცნობისმოყვარე შთამომავალმა“ მოიძიოს ხსენებული სიმღერა, მოისმინოს და აკუსტიკურად მოიწონოს ამ სიმღერის ერთ-ერთი რეფრენი და... ასე და ამრიგად ქართულ ენობრივ სივრცეში გაჩნდეს ასეთი სიტყვათშეთანხმება:

„იზაკნა-იზაკნას ქუჩა“.

* * *

ჰოდა, იმიტომ არსებობს „ფანტაზია“ და მისი რუბრიკა „სიტყვების თავგადასავალი“, რომ იმ „ჩვენმა ცნობისმოყვარე შთამომავალმა“ გადაშალოს 2004 წლის 6 აგვისტოს „ფანტაზია“ და წაიკითხოს, თუ რას ნიშნავს **„იზაკნა-იზაკნა“**:

Миллион, миллион, миллион алых роз
Из окна, из окна, из окна видишь ты.....

ასე რომ, ჩვენც გავიხედეთ ახლა იმ ფანჯარაში, პეტრე პირველმა რომ გაჭრა ევროპაში და იმიტომაც მომრავლდნენ „შანსიანი ლიზები“.

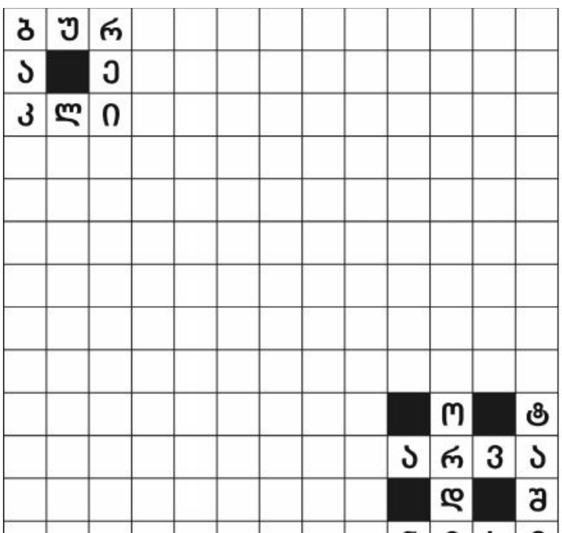

№ 44 იტალიური კროსვორდები

Columns:

- გეორგიევსკის „ნაწარმოები“ 8
- დენის ძალის საზომი 10
- ჭადრაკის ფიგურა 4 / ხაფანგი 4
- თავმდები 7 / პერიოდული გამოცემები 5
- ნახატების შექმნა დაწებებით 9
- (.....) ზიჩი 5
- პიმნოგრაფი მიქაელი 9 / ველოშეჯიბრი 4
- სამხრ. ამერიკ. ქვეყანა 4 / აზიის ქვეყანა 7
- ნიკორა 4
- ჩამომსხმელი 8 / იტალიის ოლქი 6
- რჩეული საზოგადოება 5
- სამკურნალო წიგნი 8 / არაყი 4
- დანიური სათამაშოების ფირმა 4
- (.....) კალაძე 4 / მინდვრის ფრინველი 5 / რუსეთის ქალაქი 4
- მკრთალი 4

Rows:

- პარიზული ჟარგონი 4 / პატარა მაიმუნი 6
- ადვილად მსხვრევადი 5
- გამსახურდიას ფარსმანი 6 / რუსი მხატვარი 6
- ვაჟას ნიფელი 5
- უძველესი შენადნობი 7 / ხოტბა 4
- ლონდონის მარტინი 5
- ლავრენტი 5 / რუსი მწერალი 6
- პარიზის კოშკი 6
- პასუხი 7 / გურგულია 5
- კინოწარწერა 5 / მომწამლავი აირი 6
- მრუდების სახაზავი 6
- ფრენდლიხი 5 / გრიგოლია 4 / ახმადულინა 4
- სახედრის სიტყვა 3
- გამსახურდიას „ქოსა“ 4 / ღამის ფრინველი 4
- სომეხთა მთა 7 / მაღალი ხე 4
- შეჯიბრის მონაკვეთი 4 / მდინარისპირა ტყე 4
- ქუთაისელის, ვანელის 7 / ჭრილობა 4

ამავე ნომრის მეორე გვერდის კროსვორდის პასუხები: 1. დუგლასი. 2. ანტიფრიზი. 3. უკუნი. 4. ნუბია. 5. კალამბური. 6. გვიდონი. 7. გუანაკო. 8. გუცაევი. 9. არშია. 10. ბანდერასი. 11. პლეიშნერი. 12. გარიბალდი. 13. ჯონსი. 14. ასტრა. 15. ყირონდა. 16. ებანი. 17. პრომეთე. 18. ბლოკადა. 19. გზირი. 20. ასტრალური. 21. პროვინცია. 22. იმირი. 23. ოსაკა. 24. ბალტიმორი. 25. უსუბი. 26. არტეზიული. 27. სამთავისი. 28. ედერი. 29. არქონტი. 30. პრევო. 31. ქსელური. 32. გროტი. 33. ანაბარი. 34. უელსი. 35. წნევა. 36. გრეტა. 37. ნორმანდია. 38. გვარდიული. 39. ქტოროვი. 40. სტალერი.

ცალკეული შენობა ნაგებობათა კომპლექსში 7	დიდი იტალიელი მეცნიერი 7	გულის კუმშვათა სიხშირის მომატება 10	„ზოლიანი ვირი“ 5	თვალის ფოსო 3 / საეკლესიო სითხე 6	ფანტომასის მოქიშპე ჟურნალისტი 7	ფრანგული კერძი 7 / „დიახ“ ინგლისურად 3 / ესკალატორი 4	არე გულმკერდთან 3 / შოტლანდიური სასმელი 5	ბიზანტიის იმპერატორთა ტიტული 9 / ვაზის ნასხლავი 6	XIX ს რუსი პოეტი 9	ციური ყვავილი 5 / საეკლესიო ძმობის წევრი 4	ნისლში დაკარგული არსება მულტფილმში 6 / (........) ვარუჟანი 8	ჩვენი კონიაკი 7 / შობის წინა ღამეს კვერცხების გროვება 4	ათდღიანი მონაკვეთი 6 / დათვის ცხვირპირი 6	აზიის მთათა სისტემა 7 / ებრაელთა რეპატრიაცია 4

- უნაკლო, უმწიკვლო, ანუ როგორი? 5
- სქელი და მაგარი ქაღალდი 5
- შვეიცარიელთა სიამაყის საგანი — დაწესებულება 5
- ერთგვაროვანი მწვანე დროშის მქონე არაბული ქვეყანა 5
- ნაცარტუტში გამოხარშული სოკო 5
- ასოითი ან რიცხვითი ნიშანი 7
- ამ ხაზზე სიტყვა არ არის
- ვაზისებრთა ოჯახის მიწაზე გართხმული ბუჩქი 8
- მოედნის ნაპირში მოთამაშე ფეხბურთელი 9
- ინექცია, ანუ რა? 4
- შეჯვარებული ცხოველი 7 | „მატრიცას“ მთავარი პერსონ. 3
- „მეფემან (.......) დურაჯთა, მითხრა მიტანად ქალისა...“ 4
- (.......) დეიმონი 3 | დაუმორჩილებელი 4 | (........) დეკარტი 4
- ძვირფასი ქვა, კვარცის ნაირსახეობა 5
- ოცწახნაგა წესიერი მრავალკუთხედი 9
- სოფელი ახმეტის რნ-ში 4 | ნაპოლეონის მარშალი 3
- ხორცის ნახარშით გაკეთებული სადილი 7
- საფრანგეთის ქალაქი 6 | წილი რაიმე საქმეში 3
- ყურცქვიტას შთამომავალი 5
- სექსუალური გარყვნილების აგრესიული ფორმა 7
- ავსტრალიელი აბორიგენების სასროლი იარაღი 9
- თსუ-ს ყოფილი რექტორი, ბატონი ევგენი 6

- აზიის მთები
- ხელის როიალი / პროფილაქტიკის მეთოდი
- (......) იამანიძე / მუს. ცნება / მრგვალი სამუშვენისი
- შამილის ქვეყანა / ადამიანი-ამფიბია / 1-ლი ყვავილი
- ამერიკელი მომღერალი / ჩვენი ოპერა
- (......) შენი ჭირიმე / ანძის ნაწილი / დიპლომატი
- (......) შუშაკი / იხილე ზედა ფოტო
- რუსი საბავშვო მწერალი (......) ბარტო
- ჭამის დრო / ვულკანის მასა / ორი სპარსულად
- იგივე ანძა
- შორიდან ფერება / ხალიანი მტაცებელი
- აღდგომის წინაა / ინდური რელიგიური ჰიმნები
- ახირებული ჩვევა / ნორვეგიელი მოგზაური
- სუფრას ჰყავს / იხილე მარჯვენა ილუსტრაცია
- ცელქი / ფოკუსნიკი

- სახიფათო / ფლობერის რომანი
- სავაჭრო საქმიანობა
- (ბატონი) რამიშვილი / რა არის ირონია?
- ვისის მიჯნური
- განვითარება
- ახლა გამოცდის ნაცვლადაა
- ბერძნ. ანბანის ასო / ბერძნ. ლეგენდა
- (.......) მანიანი
- (......) კეცხოველი / დიდროს «ძმისწული»
- აკუსტიკური «ნედლეული»
- საწინააღმდეგო / (.......) ალენი
- უპატრონო / (.......) ღოღობერიძე
- მბრწყინავი ანუ?
- (.......) ზიჩი / რუსული მაცივარი
- გლოვის სამოსი / მალვინას მიჯნური
- ნამუსი / ამერიკ. სიგარეტი
- მოწყენილობა / იხილე მარცხ. ფოტო
- სახის ნაწილი / კამერუნის დედაქალაქი
- იმგვარად / აშშ-ს შტატი
- (.......) დავიდოვა
- ფართობის საზომი ერთეული
- რუსი მომღერალი ალიონა

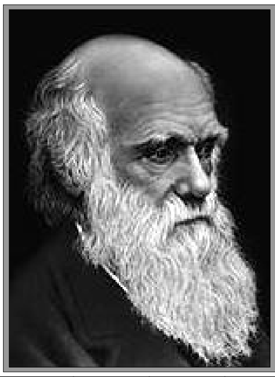

ავტორი?

ანონსი

სექტემბერში გამოვა იტალიური კროსვორდების კრებული ცალკე ბროშურად

იცით თუ არა, რომ იაპონიაში ასეთი წესია- ჯერ წერენ გვარს და მერე სახელს.

როგორია ფეხებბაკუნა არსება? 5
წოდებების თანამიმდევრობა უდაბლესიდან უმაღლესისაკენ 8
ფილმი ამ ქალბატონის (ფოტოზე) და რობერტ დე ნიროს მონაწილეობით 6
ძალიან ბნელი ღამე 8
XIX ს ფრანგი მათემატიკოსი, შარლ... 6
მარადმწვანე ბუჩქი 3
უბრალო, ანუ? 4
ნარკოტიკი 5
გაზრდაზე დახარჯული შრომა 5
ონავარი ბავშვი ასეთია 4
ძაღლი ანტონ ჩეხოვის მოთხრობიდან 8
ზღვა-ტბა შუა აზიაში 5
პროტონის ანტინაწილაკი 11
ალთაის მხარის ადმინ. ცენტრი რუსეთში 8
(........) ბარტო, საბავშვო მწერალი ქალი 5
წლოვანება 5
ძვირფასბეწვუიანი მღრღნელი 7
სამხრ. ნახევარსფეროს თანავარსკვლავედი 9
(........) სკოლა, კინორეჟისორი 5
მაიმუნის ჯიში 7
თერმოდინამიკის მამამთავარი სადი... 5
სოფელი თეთრიწყაროს რნ-ში 7
„ვაი, ჭკუისაგან“ 5
ისტორ. ოლქი ცენტრ. ევროპაში. 7
„ჩინეთი“ რუსულად 5

იაპონელი ფანტასტი მწერლის გვარ-სახელი (ჯერ გვარი) 7
ძაფის სართავი მანქანა 4
ულაგმო ალვირი 6
აშშ-ს უკანასკნელი პრეზიდენტი 4
შოკოლადის ხე 5
რა ჰქვია ჯგუფ „სეთის“ ახლა? 4
სიდიდე, რომელსაც მხოლოდ რიცხვითი მნიშვნ. აქვს 7
სომხეთის ძველი დედაქალაქი 5
ბალეტ „დონ-კიხოტის“ ავტორი 7
ვაზის ჯიში, იზაბელა 5
ავსულიც და ცელქი ბავშვიც 5
სახელმწ. კარიბის ზღვაში 7
ჩვენი მუსიკალ. ჯგუფი 5
სიყვარულის ღმერთიც და მდინარეც 5
თვითმფრინავის კიბე 5
ჩვენგან ჩრდილოეთით 5
რუსი მომღერალი, ლეონიდ... 7
ძალის ერთეული ფიზიკაში 7
მაგნიტის ძველქართული სინონიმი 8
XX ს ნიდერლანდელი გრაფიკოსი 5
მონა სერიალიდან 6
იგივე იჯარა 6
ნიანგის ქვესახეობა 9
ათასი მილიარდი 8
გამჭვირვალე ქსოვილზე ორივე მხრიდან დახატული სურათი 7
ქვეყანა სადაც, ერნესტო ჩე გევარა გარდაიცვალა 7

ქვლავ პირველი გვერდის ქალის კროსვორდი

ვერტიკალურად:

- სპორ-ტული ტანსა-ცმლის მწარმ-ოებელი გერმა-ნული კომპ-ანია (7)
- კერძო მასწა-ვლე-ბელი (10)
- უღონო (5)
- შექსპ-ირის ქართ-ულად მთარგ-მნელი (8)
- მხეცი (6)
- ფაქტ-ების დამახი-ნჯება (9)
- მოსეს ძმა (6)
- (........) ფალკ-ონე (5)
- ბულგა-რული ვალუტა (4)
- ორი წერტ-ილი ս-ზე (7)
- სარაჯი-შვილი (4)
- რუსული თქმუ-ლება (6)
- ცხოველ. ქცევებს სწავლ-ობს (8)
- სააკა-ძის სოფელი (5)
- 35-ე ქიმი-ური ელემ-ენტი (5)
- ილია-სეული ხარი (4)
- ჩვენი მდინა-რეების თევზი (5)
- ესტო-ნელი ბარი-ტონი, მისტერ იქსი (4)
- ცხენს ეუბნ-ებიან (3)
- პირენ-ეების მწვერ-ვალი (5)
- აყალმ-აყალის ამტეხი (8)
- ვალში დატო-ვებული ნივთი (5)
- მტაც-ებელი ფრინ-ველი (4)
- ნიუ-იორკის ზანგთა უბანი (7)
- ჩვენი მოკლე-მეტრა-ჟიანი ფილმი (5)
- ნავთ-ობის ქალაქი (4)
- ასპა-რეზობა (7)
- საზ-ღვაო ოფი-ცერს აქვს (5)
- ისტ. სოფელი მოსკო-ვთან (4)
- დესპო-ტური მართვა (7)

ჰორიზონტალურად:

- დაუკოდავი ხარი (4)
- მწეველი აქლემი (6)
- ბელიაშვილ-ის რომანი „ოქროს...“ (7)
- იხილე ფოტოები
- საწყალი (6)
- თუმანიანის მოთხრობა (6)
- ქალაქი რუსეთში, როსტოვის ოლქში (9)
- მძიმე სენი (4)
- ფრანგი მწერალი. რომენ... (6)
- ქალაქი სამხრეთ კორეაში (4)
- უსინა-თლო (4)
- მსგავსი შემ-ადგენლობის ნივთ.-ება (8)
- მოწონების გამოხატვა (6)
- ყველაზე ცნობილი ხიდი ვენეციაში (6)
- მაკაოს ადგილობრივი სახელწოდება (6)
- მთიელთა სოფელი დაღესტანში (4)
- (.......) ბრამანტე (6)
- (........) ფონ ბისმარკი (3)
- „მადლობა“ - იაპონურად (7)
- ჩვენი მსახიობის სახელიც და გადაშენებული ფრინველიც (4)
- სახიჩარი, საპყარი (8)
- აზიის ქვეყანა (5)
- გერმანული წარმოების მსუბუქი ავტომობილი (7)
- ევროპის ჯუჯა ქვეყანათაგანი (6)
- გამადი-დებელი შუშა (4)
- სათევზაო ბარჟა (7)
- 80-იანი წწ იტალიელი ფეხბურთელი, მაურო... (6)
- ჭრილობაზე დასადები რამ (4)
- ავტორი „სამი მე-გობრისა“ (7)
- ქოფრეის დე პეირაკის როლის შემსრულებელი ფილმში, რობერ... (6)

ქვიზი კროს-ვორდი

	არაგველების რიცხვი / ერკულ პუაროს თანაშემწე კაპიტანი	იგივე ბუასილი	შვეიცარიის ქალაქი / რუსი პოეტი	ჩეჩნების და ინგუშების საერთო სახელი ფშაველისა ხევსურისათვის	საბჭოური ფოტოაპარატი / ბიბლიური წინასწარმეტყველი / გერმანელი მადმუაზელი	აშშ-ს კუნძულოვანი შტატი	ზურიკელას გვარი / ელექტრონების წყარო ელექტროდი წრედში	სასწავლო დაწესებულება	კუზიანი კურდღელი	ხუთი კარატი / ესპანელი კინორეჟისორი	ძველი ბიზანტიელი მეომარი გლეხი	ლელას პაპის სახელი ფილმში „ისინი ჩამოვიდნენ მთიდან“ / მეცნიერული კამათი	ღრუ მცენარეთა და ცხოველთა უჯრედში	ბრემ სტოკერის რომანი / შუა სს რელიგიური ხასიათის წარმოდგენა	ელექტრომაგნიტური ინდუქციის აღმომჩენი მეცნიერი
წყალში გახსნილი ქატო და ფქვილი									●		●		●		●
სალოცავი გალობა ან ლექსები რომელიმე წმინდანის პატივსაცემად		●		●		●		●							
სომალის დედაქალაქი									●		●		●		●
„ახალი ქვეყნის“ სეხნია ფრანც კაფკას რომანი		●		●		●		●							
პარიზის მდინარე / გიჟი და გადარეული					●						●		●		●
სასწავლო დაწესებულებაც და იტალიელი კინორეჟისორიც		●		●		●		●		●					
წარმოსახვითი წრფე, რომლისკენაც მიისწრაფის ფუნქციის გრაფიკი	●		●										●		●
რა ერქვათ ესაკიასაც და დელიბსაც?				●		●		●		●		●		●	
კორიანდრი, ანუ? / საავადმყოფოს ოთახი	●		●						●						
(..........) კოვალევსკაია / აფრიკაანსიც და სანსკრიტიც						●				●		●		●	
ეტლიც, ლაზიერიც და... ოთხკუთხედიც!	●		●		●		●		●						
ქალის ყველაზე დაბალი სასიმღერო ხმა.										●				●	
მხატვრის ან ფოტოგრაფის სამუშაო ოთახი	●		●		●		●		●						
თოვლის ფიფქი, ანუ რა?		●		●								●		●	
ტაბიკების გადასაბმელი თოკი							●		●		●		●		●
ავადმყოფობის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი მედიც. დარგი		●		●		●									
ქიმიური ელემენტი ლანთანოიდების ჯგუფიდან									●		●		●		●
....შავლაყაძე, ქართველ სიმაღლეზე მხტომელს?		●		●		●		●							
ფრინველთა ორგანო, რომელსაც ქმნის მოგრძო უკბილო ყბები.									●		●		●		●
კუნძულ სარდინიის მთავარი ქალაქი		●		●				●							
სამახსოვრო ნივთი									●		●		●		●
აზიის მთათა სისტემა		●		●				●							

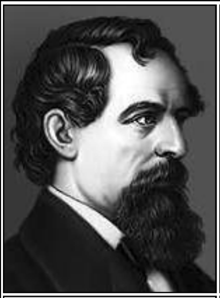	საბჭოური ეპოქის მოღვაწე, ლაზარ (......)	↓	ქალაქი იტალიაში	ტარასკონელი პალესტინის ლიდერი	უკანასკნელი შვილი იტალიის ფეხბ. გუნდი	ჩიტის და აზრის უნარი დიპლომატი	ბარაქიანი ანუ?	ბარბაროსების კოლეგები „ტიტანიკის“ მსახიობი ქალი	ფუჭი, უშედეგო ძვირფასი ქსოვილი	ქიმ. ელემენტი ევროპელი მომლოცველი	კრასნოდარის მხარის ქალაქი კოკას მეორე ნახევარი	ტოპმოდელი ლინდა (.....)	XI ს საქ. დედოფალი გამოუსადეგარი მონღოლთა ბატონობა	რიგის ქალთა კალათბურთის გუნდი გზაზე დაყრილი ქვები	იტალ. მეზღაპრე უშფოთველი ყოფა ინდონეზიის კუნძული
(........) რიუნოსკე		კ													
ძვ.ბრაზილიელი ფეხბურთელი, პელეს კოლეგა		ვ													
ძალიან თხელი		ი													
XV ს იტალიელი მოქანდაკე		რ													
იალქნიანი ხომალდი		ა													
ჯონათან სვიფტის ჯუჯა		ც													
რაიცენტრი კახეთში		ხ													
ვირის პატრონი ფილოსოფოსი		ო													
ვარდისებრთა ოჯახის ბუჩქი		ვ													
იხილე ფოტო		ლ													
ოსტაპ ბენდერის კომპანიონის გვარი		ო													
ზედმეტი ტვირთი		ბ													
ცხენოსანი ჯარი (......) ეკბერგი		ა													
ავტორბოლა															
ხალხის ნებით შეცვლილი ანუ? (ვინმე ჩინოსანი)															
ინფორმაციული ერთეული ამერიმერის გამყოფი															
პეტრე პირველის მდინარე სადგური ზუგდიდთან															
ძველი სამგზავრო საშუალება															
პატარა ქათამი შტრიხების გამუქება															
ასეთია ოპერის დარეჯანი ასეთია ოპერის სიმღერა															
სიმებიანი მუსიკალური ინსტრუმენტი															
ქარ ასეთიც არის აგულიმ გააბრაზა															

უნივერსალური ენციკლოპედიური ლექსიკონის პირველი ტომის შესწორებანი

(შეგიძლიათ ამოჭრათ და წიგნში ჩადოთ, როგორც ეს მიღებულია საგამომცემლო საქმიანობაში)

განვლილი შვიდი თვის განმავლობაში, რაც პირველი ტომი „მოქმედებს", ჩვენს მიერ გარკვეული უზუსტობებია დაფიქსირებული, რომელთაგან ყველაფერი ჩვენი ბრალი არ არის (...და საერთოდ უნდა ითქვას, რომ „შეცდომა, ნაკლი, უზუსტობა" ენციკლოპედიური ხასიათის გამოცემის *გარდუვალი ატრიბუტი* ყოფილა, რაშიც ჩვენმა წიგნმაც დაგვარწმუნა და იმ ავტორიტეტულმა წყაროებმაც, რასაც ძირითადად ვეყრდნობით).

მაშ ასე, პირველი ტომის უზუსტობანი:

1) დანართში, სადაც ნობელი პრემიის ლაურეატები არიან წარმოდგენილნი, ქიმიის განყოფილებაში წერია, რომ 1987 წელს ამ სფეროში პრემია არავისთვის მიუნიჭებიათ (ასე წერია უკანასკნელი ხუთწლეულის ყველა რუსულ წყაროში). სინამდვილეში კი 1987 წელს ნობელის პრემია ქიმიის დარგში ასე განაწილდა: **კრამი** (**Cram**) დონალდ ჯეიმზ - (1919-2001), აშშ; **ლენი (Lehn)** ჟან-მარი - საფრანგეთი (1939-); **პედერსენი (Pedersen, Charles J.)** ჩარლზ - (1904-89), აშშ.

2) 1901 წელი - ქიმია:

წერია ვან-გოფი, უნდა იყოს ვანტ-გოფი (**van't Hoff**).

3) ყველგან, სადაც წერია „კრასნოვოდსკი" (თურქმენეთის ქალაქი), უნდა იყოს „თურქმენბაში" (სწორედ ასე ჰქვია ამ ქალაქს 1992 წლიდან).

4) უნდა იყოს ვინდაუსი „ადოლფ" და არა ალფრედ.

5) უნდა იყოს „დევანაგირი" და არა დევანაგარი.

6) უნდა იყოს „ექსტრადიცია" და არა ექსტრადაცია.

7) უნდა იყოს „ევთანაზია" და არა ევტანზია.

8) უნდა იყოს „ხთონიური" და არა ქტონიკური.

9) დიუმურიე შ - დაიბადა 1739 წელს და არა 1793-ში.

10) აბადი შირინი - ირანელი ნობელიანტი მშვიდობის დარგში გახლავთ ქალი (თუმცა ამის მითითება არცთუ ისე მნიშვნელოვანია, რადგან ცნობილია, რომ შირინი ქალის სახელია ირანში; გაიხსენეთ ნიზამის პოემა „ხოსროვი და შირინი").

11) გერმანიის ტერიტორიულ-ადმინისტრაციული ერთეული ჩვენ „მიწად" (**Land, Земля**) მოვიხსენით, ქართული ორთოგრაფიული წყაროები კი „მხარეს" ამჯობინებენ.

ასეთი და სხვა, შედარებით უწყინარი უზუსტობანი კიდევ გვხვდება პირველ ტომში, რასაც დროდადრო დავაფიქსირებთ „ფანტაზიაში".

უნივერსალური ენციკლოპედიური ლექსიკონის მეორე ტომის ბედ-იღბალი

ჩვენი პაუზა გაზეთების გამოცემაში, რაც ყველა ნორმალურმა ადამიანმა „შვებულბად" მონათლა, ჩვენ მეორე ტომისათვის განკუთვნილი „შავი სამუშაოს" შესრულებას მოვანდომეთ. ამავე პერიოდში გაკეთდა მეორე ტომის დანართიც (მთლიანად), სადაც წარმოდგენილნი არიან „ოსკარის" პრემიის ლაურეატები 1928 წლიდან დღემდე. მასალა „ოსკაროსანთა" შესახებ ჩვენ ადრეც გამოვაქვეყნეთ, თუმცა ენციკლოპედიური ლექსიკონის მეორე ტომის დანართი შესამჩნევად გავზარდეთ და სხვა ნომინანტებიც აღვნუსხეთ (მეორე პლანის მსახიობები, საუკეთესო არამერიკული ფილმი და სხვა).

მეორე ტომი მოცულობით პირველ ტომზე დიდი იქნება (20-30 გვერდით). მასში, როგორც შეგპირდით, თავმოყრილია მასალა ვ-დან ნ-ს ჩათვლით, თუმცა, შესაძლოა, ო-ც დაემატოს, რადგან წინააღმდეგ შემთხვევაში მესამე ტომი, რომლის კონტურები უკვე ისახება, ძალიან გაიზრდება.

მეორე ტომის გამოცემას ნოემბრისათვის ვგეგმავთ, ამავე პერიოდისათვის მოვამზადებთ პირველი ტომის მცირე ტირაჟსაც და მსურველებს შეეძლებათ ორივე ტომის შეძენა. ვისაც ამგვარი სურვილი გაუჩნდება, ნოემბრამდე დაგვიკავშირდეს და შევეცდებით გავითვალისწინოთ მათი სურვილი. აქვე ვთხოვთ პირველი ტომის მფლობელებს, რომ ნუ დაიზარებენ, ერთხელაც შეგვახსენონ თავი, გამოთქვან თავისი მოსაზრებები წიგნის შესახებ და ამით მეორე ტომის შეძენის სურვილიც დაადასტურონ.

P.S. მიმდინარეობს მუშაობა ორივე ტომის მასალის ელექტრონული (კომპიუტერული) ვერსიის შესაქმნელადაც.

უნივერსალური ენციკლოპედიური ლექსიკონი, მე-2 ტომი

ველიჟი - ქალაქი რუსეთის სმოლენსკის ოლქში.
ველისა - სოფელი ახალგორის რაიონში.
ველისარიუსი (ველიზარი) - ბიზანტიელ მხედართმთავარი (დაახლოებით 504 - 565 წწ).
ველისპირი - სოფელი დმანისის რაიონში.
ველისციხე - სოფლები გურჯაანისა და ქარელის რაიონებში.
ველისწყალი - მდინარე ახალგორის რაიონში, ჭურთის მარცხენა შენაკადი.
ველიუ - იხილე *ველი.*
ველიჩკა - ქალაქი პოლონეთის სამხრეთ ნაწილში, ბალნეოლოგიური კურორტი (20 ათასი).
ველიხოვი ევგენი - რუსი ფიზიკოსი-თეორიტიკოსი, აკადემიკოსი (დაიბადა 1935 წელს).
ველკოვი კრუმ - ბულგარელი მწერალი (1902-1960 წწ).
ველკომი (უელკომი) - ქალაქი სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში (135 ათასი).
ველ-მინდორი - დაბლობი ადგილები ერთად.
ველმო - მდინარე რუსეთის კრასნოიარსკის მხარეში, პოდკამენაია-ტუნგუსკის მარცხენა შენაკადი (504 კმ).
ველნიასი (ველინასი, ველნსი) - ბალტიურ მითოლოგიაში მიწისქვეშეთის ღვთაება, პერკუნასის მოწინააღმდეგე.
ველო - პირველი შემადგენელი ნაწილი რთული სიტყვებისა,ნიშნავს ველოსიპედისას,საველოსიპედოს.
ველობი - პატარა მინდორი ტყეში.
ველობოლი - ბურთის თამაში ველოსიპედებით,სადაც ველოსიპედზე მჯდარი მოთამაშეები დიდი ზომის ბურთს ფეხით აწვდიან ერთმანეთს.
ველოდრომი - სპორტული ნაგებობა ველოსიპედისტთა შეჯიბრისა და წვრთნისათვის. რომელიც მოიცავს ველოტრეკს და დამხმარე ნაგებობებს.
ველორიქშა - რიქშა,რომელიც ველოსიპედით მოძრაობს.
ველოსიპედი (ლათ. velox - „ჩქარი" და ped - „ფეხი") - ორ ან (იშვიათად) სამთვლიანი მანქანა, რომელიც მოძრაობაში მოყავს ბორბლებთან ჯაჭვით დაკავშირებულ ორ პედალს.
ველოტრეკი - იგივეა, რაც *ტრეკი.*
ველსენი - ქალაქი ნიდერლანდში, ჩრდილოეთ ჰოლანდიის პროვინციაში.
ველსი - ქალაქი ავსტრიაში (ზემო ავსტრიის მხარე).
ველსკი - ქალაქი რუსეთის არხანგელსკის ოლქში.
ველტი - ყოველდღიური გერმანული გაზეთი, გამოდის ბონში 1946 წლიდან.
ველტმანი 1) ალექსანდრე - რუსი მწერალი (1800 - 1870 წწ). 2) მარტინუს - ჰოლანდიელი ფიზიკოსი, 1999 წლის ნობელის პრემიის ლაურეატი გ.ტ'ჰოფტთან ერთად (დაიბადა 1931 წელს).
ველტყევი (კვეშლევი) - მთა ამბროლაურის რაიონში, რაჭის ქედზე.
ველუნდი - სკანდინავიურ მითოლოგიაში ღმერთებთან დაახლოებული მჭედელი, რომლის ამბავი გადმოცემულია „უფროს ედაშიც".
ველურა - სოფელი ახალგორის რაიონში.
ველურები - მიმდინარეობა ფრანგულ ფერწერაში XX საუკუნის დასაწყისში, იხილე *ფოვიზმი.*
ველური[1] (სპარს.) - 1) გარეული ცხოველი (მცენარე). 2) კულტურის დაბალ საფეხურზე მდგომი, პირველყოფილი (ადამიანი). 3) ბარბაროსული, არაადამიანური.
ველური[2] (ფრანგ.) - 1) საგანგებოდ დამუშავებული ხშირხაოიანი მაუდი ან ფეტრი. 2) ზამშისმაგვარი ტყავი; იყენებენ ფეხსაცმლის საპირედ.
ველური[3] (ველურუ) - ქალაქი სამხრეთ ინდოეთში, ტამილნადის შტატში (175 ათასი).
ველურობა - 1) ველურად ყოფნა, ველურის თვისება. 2) ბარბაროსობა, მხეცობა.
ველურუ - იხილე *ველური.*
ველფები - გერმანელ მთავართა გვარი; ცნობილია IX საუკუნიდან.
ველფლინი ჰაინრიხ - შვეიცარიელი ხელოვნებათმცოდნე (1864 - 1945 წწ).
ველხვანი იუჰან სებასტიან - ნორვეგიელი პოეტი (1807 - 1873 წწ).
ველჰავენი იუჰან სებასტიან - ნორვეგიელი პოეტი და კრიტიკოსი (1807 - 1873 წწ).
ველჰაუზენი იულიუს - გერმანელი აღმოსავლეთმცოდნე, ისლამის მკვლევარი (1844 - 1918 წწ).
ვენა[1] - ევროპის სახელმწიფო ავსტრიის დედაქალაქი. ცნობილია ახ.წ.აღ. 90 წლიდან როგორც რომაელთა სამხედრო ბანაკი. პირველად ახლანდელი სახელით მოიხსენიება 881 წლიდან. 1278 წლიდან ჰაბსბურგთა სახელმწიფოს დედაქალაქი გახდა. 1438-1806 წლებში „საღვთო რომის იმპერიის" ცენტრია. 1867 წლიდან ავსტრო-უნგრეთის, 1918 წლიდან კი ავსტრიის დედაქალაქია (1,7 მილიონი)
ვენა[2] - ინდუისტურ მითოლოგიაში ცოდვილი მეფე, რომელმაც მსხვერპლთშეწირვის აღთქმა დაარღვია.
ვენა[3] (ლათ.) - სისხლძარღვი, რომლითაც სისხლი ორგანიზმის სხვადასხვა ნაწილიდან მიედინება გულისაკენ.
ვენაცვალე - საალერსო სიტყვა.
ვენაძე (ნამდვილი გვარი ინაშვილი) გრიგოლ - მომღერალი, ბარიტონი, საქართველოს სახალხო არტისტი (1896 - 1968 წწ).
ვენახებისხევი - მდინარე მცხეთის რაიონში, ვერის მარცხენა შენაკადი.
ვენახი - 1) მიწის ნაკვეთი, სადაც გაშენებულია ვაზი, ვაზის ბაღი. 2) (კუთხ.) იგივეა, რაც ვაზი.
ვენახისჭალა - მდინარე ბაღდადის რაიონში, ქერშავეთის მარცხენა შენაკადი.
ვენგერკა - სამეჯლისო ცეკვა, რომელიც შეიქმნა უნგრული ხალხური ცეკვის, ჩარდაშის საფუძველზე.
ვენდა - სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკასა და ზიმბაბვეში მოსახლე ბანტუს ჯგუფის ხალხი (320 ათასი).
ვენდევდატი (სპარს.) - დევთა საწინააღმდეგო კანონი.
ვენდენი - ლატვიის ქალაქ ცესის ოფიციალური სახელი 1917 წლამდე.
ვენდერსი ვიმ - გერმანელი რეჟისორი, სცენარისტი, პროდიუსერი. ე.წ. „ახალგაზრდა გერმანული კინოს" ერთ-ერთი ლიდერი (დაიბადა 1945 წელს).
ვენდეტა (იტალ.) - სისხლის აღების წესი კორსიკასა და სარდინიაზე.
ვენდიტა (იტალ.) - იტალიაში კარბონირების ფარული რევოლუციური ორგანიზაციების სახელწოდება (ესპანეთსა და საფრანგეთში მას შეესაბამება *ვენტა*).
ვენედები (ვენეტები, ვენდები) - სლავური ტომების, საფიქრებელია მათი დასავლეთი შტოს უძველესი სახელწოდება.
ვენედების სახელმწიფო (ვენედების კავშირი) - პოლაბელი სლავების (ბოდრიჩები, ლუტიჩები და პომორელები) ადრინდელი ფეოდალური სახელმწიფო, რომელიც არსებობდა XI-XII საუკუნეებში.
ვენედიქტოვი ლევ - უკრაინელი საგუნდო დირიჟორი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი (დაიბადა 1924 წ).
ვენევი სტოიან - ბულგარელი მხატვარი (1904-1985 წწ).
ვენევი - ქალაქი რუსეთის ტულის ოლქში.
ვენევიტინოვი დიმიტრი - რუსი პოეტი (1805-1827 წწ).
ვენეპუნქცია (ლათ.) - ვენის პუნქცია; ვენის გაჩხვლეტა ღრუ ნემსით სისხლის გამოსაშვებად.
ვენერა[1] (ვენუსი) - აფროდიტეს შესაბამისი ღმერთქალი რომაულ მითოლოგიაში; გადატანითი მნიშვნელობით – ულამაზესი ქალი, ლამაზმანი.
ვენერა[2] - მზის სიტემის პლანეტა, მზიდან დაშორებით მეორე და დედამიწასთან უახლოესი ცთომილი. საშუალო მანძილი მზიდან ვენერამდე 108,21 მლნ.კმ.
ვენერა[3] - საბჭოთა საპლანეტათაშორისო აპარატი. პირველი ასეთი აპარატი გაშვებულ იქნა 1961 წელს.
ვენერა მილოსელი - სიყვარულის ღმერთქალ აფროდიტეს მარმარილოს ქანდაკების საყოველთაოდ გავრცელებული სახელი.
ვენერი კარლ - ამერიკელი ფიზიკოსი (1910-1996 წწ).
ვენერნი - ტბა სამხრეთ შვედეთში.
ვენეროლოგი - ვენეროლოგიის სპეციალისტი.
ვენეროლოგია - მედიცინის დარგი, რომელიც სწავლობს ვენერულ სნეულებებს.
ვენერული (ვენერული დაავადებანი) - ისეთი გადამდები დაავადებები, რომლებიც უპირატესად სქესობრივი გზით გადადის (რომაელთა ქალღმერთ ვენერას სახელის მიხედვით.
ვენესენი - ისტორიული ოლქი სამხრეთ-აღმოსავლეთ საფრანგეთში, იხილე *კონტა-ვენესენი.*
ვენესექცია - ვენის გაკვეთა სისხლის გამოსაშვებად. ძარღვის გახსნა.
ვენესუელა (ვენესუელის რესპუბლიკა) - სახელმწიფო სამხრეთ ამერიკის ჩრდილოეთ ნაწილში. ფართობი 916,4 ათასი კვ.კმ. მოსახლეობა 24,2 მილიონი. შედგება 21 შტატის და ერთი ფედერალური ტერიტორიისგან. ქვეყნის მეთაური – პრეზიდენტი. საკანონმდებლო ორგანო - ორპალატიანი ეროვნული კონგრესი. ოფიციალური ენა - ესპანური. დედაქალაქი - კარაკასი.
ვენესუელის ყურე (მარაკაიბო) - კარიბის ზღვის შემადგენელი მაწილი ვენესუელის სანაპიროსთან.
ვენეტები და პრასინები - მთავარი საცირკო პარტიები (დიმები) ბიზანტიის ქალაქებში; ანტიკური რომის მსგავსად ცირკსა და იპოდრომებზე იმართებოდა შეჯიბრებები და საცირკო წარმოდგენები.
ვენეტო - იხილე *ვენეცია.*
ვენეცია - 1) ქალაქი იტალიაში, ამავე სახელი მქონე ოლქისა და პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი, განლაგებულია 118 კუნძულზე (320 ათასი). 2) (ვენეტო) ოლქი ჩრდილო-აღმოსავლეთ იტალიაში, ადრიატიკის ზღვის სანაპიროზე, მოიცავს ბელუნოს, ვენეციის, ვერონას, ვიჩენცას, პადუის, როვიგოს და ტრევიზოს პროვინციებს. ფართობი 18,4 ათასი კვ.კმ. მოსახლეობა 4,5 მილიონი.
ვენეციანოვი ალექსეი - რუსი ფერმწერი, ე.წ. „ყოფითი სკოლის" ერთ-ერთი ფუძემდებელი (1780-1847 წწ).
ვენეციის დაბლობი - *პადანის* ვაკის აღმოსავლეთი ნაწილი იტალიაში.
ვენეციის ფესტივალი - საერთაშორისო კინოფესტივალი, იმართება 1932 წლიდან.
ვენეციის ყურე - ადრიატიკის ზღვის შემადგენელი ნაწილი, იტალია-იუგოსლავიის სანაპიროზე.
ვენეციური სარკმელი - ფართო სარკმელი, თავში მომრგვალებული; შედგება სამი ნაწილისაგან – შუაში ჩვეულებრივ სარკმლისა და აქეთ-იქით თითო ნახევარსარკმლისაგან.
ვენზელი (პოლონ.) - ერთმანეთში მხატვრულად გადახლართული ინიციალები (სახელისა და გვარის დასაწყისი ასოები).
ვენი ჯონ - ინგლისელი ლოგიკოსი (1834-1923 წწ).
ვენიავსკი ჰენრიკ - პოლონელი მევიოლინე და კომპოზიტორი (1835 - 1880 წწ).
ვენ იდო - ჩინელი პოეტი, ლიტერატურათმცოდნე, პუბლიცისტი (1899 - 1946 წწ).
ვენიზელოსი ელეფთერიოს - საბერძნეთის სახელმწიფო და პოლიტიკური მოღვაწე, ქვეყნის პრემიერ-მინისტრი 1910-15, 1917-20, 1928-32 წლებში (1864 - 1936 წწ).
ვენინგ მეინესი ფელიქს - ჰოლანდიელი გეოფიზიკოსი და გრავიმეტრისტი (1887 - 1966 წწ).

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

ენციკლოპედია „დედაქალაქები“

(დასაწყისი №297-ში)

საფი - ქალაქი მაროკოში, ამავე სახელწოდების პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი (200 000 - 1982).

სებუ - ქალაქი ფილიპინებში,ამავე სახელწოდების პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი (610 000 - 1990 წ).

სეგედი - ქალაქი უნგრეთის სამხრეთ ნაწილში, ჩონგრადის მედიეს ადმინისტრაციული ცენტრი (180 000 - 1992 წ).

სედლცე - ქალაქი პოლონეთის აღმოსავლეთ ნაწილში, ამავე სახელწოდების სავოევოდოს ადმინისტრაციული ცენტრი (75 000 - 1991 წ).

სევილია - ქალაქი ესპანეთში, ამავე სახელწოდების პროვინციის და ანდალუსიის ავტონომიური ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი (660 000).

სევტოპოლი - თრაკიის სამეფოს დედაქალაქი ძვ.წ.აღ. IV-III საუკუნეებში.

სეკეშფეხერვარი - ქალაქი უნგრეთში, ფეიერის მედიეს ადმინისტრაციული ცენტრი (110 000 - 1992 წ).

სემარანგი - ქალაქი-პორტი ინდონეზიაში, იავას პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი (1 100 000 - 1990 წ).

სემენდერი - უძველესი ქალაქი ჩრდილოეთ კავკასიაში, 723 წლამდე ხაზართა სახაყანოს დედაქალაქი.

სემიპალატინსკი - ქალაქი ყაზახეთში, ამავე სახელწოდების ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი (345 000 - 1991 წ).

სენდაი - ქალაქი-პორტი იაპონიაში, კუნძულ ჰონსიუზე, მიიაგის პრეფექტურის ადმინისტრაციული ცენტრი (940 000 - 1992 წ).

სენენდეჯი - ქალაქი ირანის აღმოსალეთ ნაწილში, ქურთისტანის ოსტანის ადმინისტრაციული ცენტრი (170 000 - 1983 წ).

სენტ-პოლი - ქალაქი აშშ-ს ჩრდილოეთ ნაწილში, მინესოტას შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი (275 000 - 1990 წ).

სენტ-ეტიენი - ქალაქი საფრანგეთის ცენტრალურ ნაწილში, ლუარას დეპარტამენტის ადმინისტრაციული ცენტრი (200 000 - 1990 წ).

სენტ-ჯორჯესი - გრენადის დედაქალაქი და მთავარი პორტი.

სერაძი - ქალაქი ცენტრალურ პოლონეთში, ამავე სახელწოდების სავოევოდოს ადმინისტრაციული ცენტრი (45 000 - 1991 წ).

სერემბანი - ქალაქი მალაიზიაში, ნეგრი-სემბილანის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი (140 000 - 1980 წ).

სეტიფი - ქალაქი ალჟირის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში, ამავე სახელწოდების ვილაიის ადმინისტრაციული ცენტრი (170 000 - 1988 წ).

სეტუბალი - ქალაქი-პორტი პორტუგალიაში, ამავე სახელწოდების რეგიონის ადმინისტრაციული ცენტრი (80 000 - 1981 წ).

სეული - სამხრეთ კორეის რესპუბლიკის დედაქალაქი. პირველად მოიხსენიება I საუკუნიდან ხანიანის სახელით. 1910-45 წლებში ერქვა კენსონი. ქვეყნის დედაქალაქად გამოცხადდა 1948 წელს. 1988 წლის ზაფხულის XXIV ოლიმპიადის დედაქალაქი (10 320 000 - 1999 წ).

სიანი - ქალაქი ჩინეთში, შენსის პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი (1 900 000 - 1990 წ).

სიბიუ - ქალაქი რუმინეთის ცენტრალურ ნაწილში, ამავე სახელწოდების ჟუდეცის ადმინისტრაციული ცენტრი (170 000 - 1992 წ).

სიდი-ბელ-აბესი - ქალაქი ალჟირში, ამავე სახელწოდების ვილაიის ადმინისტრაციული ცენტრი (150 000 - 1983 წ).

სიდნეი - ქალაქი ავსტრალიაში, ახალი სამხრეთ უელსის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი, XXVII ოლიმპიური თამაშების დედაქალაქი 2002 წელს (3 500 000 - 1991 წ).

სივასი - ქალაქი თურქეთში, ამავე სახელწოდების ვილაიეთის ადმინისტრაციული ცენტრი (220 000 - 1990 წ).

სიქტივკარი (1930 წლამდე უსტ-სისოლკი) - რუსეთის კომის რესპუბლიკის დედაქალაქი (230 000 - 1999 წ).

სიმლა - ქალაქი ინდოეთის ჩრდილოეთ ნაწილში, ჰიმაჩალ-პრადეშის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი (110 000 - 1991 წ).

სიმფეროპოლი - ქალაქი უკრაინაში, ყირიმის რესპუბლიკის ადმინისტრაციული ცენტრი; ძვ.წ.აღ. III - ახ.წ.აღ. III საუკუნეებში სკვითების სახელმწიფოს დედაქალაქი (350 000 - 1991 წ).

სინგაპური - სახელმწიფო სინგაპურის დედაქალაქი (1 800 000 - 1988 წ).

სინიიჯუ - ქალაქი ჩრდილოეთ კორეაში, ფხენან-პუქტოს პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი (290 000 - 1987 წ).

სინინი - ქალაქი ჩინეთში, ცინხაის პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი (550 000 - 1990 წ).

სიტუე - ქალაქი მიანმაში, რაქხაინის ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი (110 000 - 1990 წ).

სიძუოკა - ქალაქი იაპონიაში, კუნძულ ჰონსიუზე, ამავე სახელწოდების პრეფექტურის ადმინისტრაციული ცენტრი (475 000 - 1992 წ).

სკერნევიცე - ქალაქი პოლონეთის ცენტრალურ ნაწილში, ამავე სახელწოდების სავოევოდოს ადმინისტრაციული ცენტრი (45 000 - 1990 წ).

სკოპიე (სკოპლე) - მაკედონიის დედაქალაქი; როგორც ქალაქი, ცნობილია VII საუკუნიდან; 1946 წლიდან მაკედონიის დედაქალაქია იუგოსლავიის შემადგენლობაში და შემდეგ დამოუკიდებლად (565 000 - 1991 წ).

სლუპსკი - ქალაქი პოლონეთის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში, ამავე სახელწოდების სავოევოდოს ადმინისტრაციული ცენტრი (100 000 - 1991 წ).

სმოლენსკი - ქალაქი რუსეთში, ამავე სახელწოდების ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი (350 000 - 1999 წ).

სომბათხეი - ქალაქი უნგრეთში, ვაშის მედიეს ადმინისტრაციული ცენტრი (90 000 - 1989 წ).

სოფია - ბულგარეთის დედაქალაქი. დაარსებულია I საუკუნეში „სერდიკას“ სახელწოდებით, როგორც რომაელთა სამხედრო ბანაკი. 809 წლიდან „სრედეცის“ სახელწოდებით პირველი ბულგარული სამეფოს შემადგენლობაში შევიდა. „სოფია“ ეწოდა XIV საუკუნიდან 1879 წლიდან დამოუკიდებელი ბულგარეთის დედაქალაქია (1 100 000 - 1991 წ).

სოხუმი - ქალაქი (1848 წლიდან) საქართველოში, აფხაზეთის ავტონომიის დედაქალაქი (120 000 - 1991 წ).

სპარტა - ქალაქი საბერძნეთში, პელოპონესის ნახევარკუნძულზე, ლაკონიას ნომის ადმინისტრაციული ცენტრი (15 000 - 1981 წ).

სპრინგფილდი - ქალაქი აშშ-ს ჩრდილოეთ ნაწილში, ილინოისის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი (105 000 - 1991 წ).

სრინაგარი - ქალაქი ჩრდილო-დასავლეთ ინდოეთში, ჯამი და ქაშმირის შტატის ადმინისტრაციული ცენტრი (590 000 - 1991 წ).

სტავანგერი - ქალაქი ნორვეგიაში, რუგალანის ფიულკეს ადმინისტრაციული ცენტრი (150 000 - 1991 წ).

სტავროპოლი - ქალაქი რუსეთში, სტავროპოლის მხარის ადმინისტრაციული ცენტრი (335 000 - 1999 წ).

სტამბოლი - ქალაქი თურქეთში. დაარსებულია ძვ.წ.აღ. 60 წელს „ბიზანტიონის“ სახელით. 330 წელს ეწოდა კონსტანტინეპოლი. 395-1453 წლებში იყო ბიზანტიის, 1923 წლამდე კი ოსმანთა იმპერიის დედაქალაქი (6 600 000 - 1990 წ).

სტაფორდი - ქალაქი ცენტრალურ ინგლისში, სტაფორდშირის საგრაფოს ადმინისტრაციული ცენტრი (60 000 - 1991 წ).

სტერლიტამაკი - ქალაქი რუსეთის ბაშკირეთის რესპუბლიკაში. 1919-22 წლებში ბაშკირეთის დედაქალაქი (265 000 - 1999 წ).

სტეფანაკერტი - ქალაქი აზერბაიჯანში, მთიანი ყარაბახის ადმინისტრაციული ცენტრი (55 000 - 1991 წ).

სტოკჰოლმი - შვედეთის დედაქალაქი. დაარსებულია 1252 წელს როგორც შვედეთის მეფეთა რეზიდენცია. დედაქალაქის სტატუსი მიიღო 1634 წლიდან (685 000 - 1993 წ).

სტრასბური - ქალაქი საფრანგეთის აღმოსავლეთ ნაწილში, ქვემო რეინის დეპარტამენტის და ისტორიულ ოლქ ელზასის ადმინისტრაციული ცენტრი (250 000 - 1991 წ).

სუვა - სახელმწიფო ფიჯის დედაქალაქი. წყნარი ოკეანის პორტი (70 000 - 1989 წ).

სუვალკი - ქალაქი პოლონეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში, ამავე სახელწოდების სავოევოდოს ადმინისტრაციული ცენტრი (70 000 - 1991 წ).

სუვონი - ქალაქი სამხრეთ კორეაში, კენგიდოს პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი (650 000 - 1990 წ).

სუკრე - ბოლივიის ოფიციალური დედაქალაქი, ჩუკისაკას დეპარტამენტის ადმინისტრაციული ცენტრი. დაარსებულია 1538 წელს ესპანელთა მიერ (130 000 - 1992 წ).

სულეიმანია - ქალაქი ერაყის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში, ამავე სახელწოდების მუჰაფაზის ადმინისტრაციული ცენტრი (280 000 - 1985 წ).

სუმი - ქალაქი უკრაინაში, ამავე სახელწოდების ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი (305 000 - 1991 წ).

სუონსი - ქალაქი დიდ ბრიტანეთში, უელსში, უესტ-გლამორანგის საგრაფოს ადმინისტრაციული ცენტრი (190 000 - 1991 წ).

სუსი - ქალაქი ტუნისში, ამავე სახელწოდების ვილაიეთის ადმინისტრაციული ცენტრი (100 000 - 1989 წ).

სუჩავა - ქალაქი რუმინეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში, ამავე სახელწოდების ჟუდეცის ადმინისტრაციული ცენტრი (110 000 - 1990 წ).

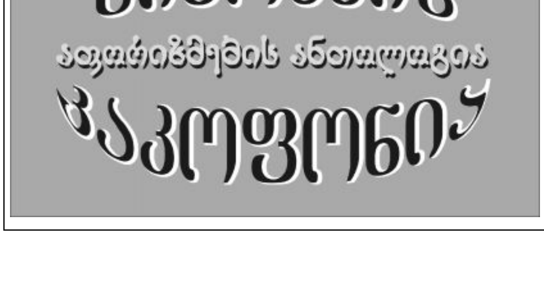

სექტემბრის დასაწყისშივე შემოგთავაზებთ ჩვენს ახალ გამოცემას, რომელსაც „სიბრძნის კაკოფონია“ ვუწოდეთ; მასში თავმოყრილია უმეტესი ნაწილი იმ აფორიზმებისა, რაც წლების განმავლობაში იბეჭდებოდა „ფანტაზიაში“; რედაქტირების შემდეგ წიგნში 700 ავტორის 2000-ზე მეტი გამონათქვამი დარჩა. წიგნს ერთვის ავტორთა საძიებელი და სულ 144 გვერდისაგან შედგება... ეს არის პირველი კრებული.

(...გასული თვე იმდენად „აფორისტული“ აღმოჩნდა ჩვენთვის, რომ მცირე ხანს ამგვარი ქმნილებებისაკენ გახედვა აღარ გვინდა, ამიტომაც არ ვბეჭდავთ დღევანდელ ნომერში არაფერ მსგავსს)

„არა მხოლოდ (კროსვორდისთვის) გამომგზავნა...“

გთავაზობთ ომარ ხაიამის რობაიების სრულიად ახალ თარგმანებს, რომლებიც გასული თვის განმავლობაში შესრულდა და ჯერ არავის წაუკითხავს; მალე კი პოეზიის მოყვარულთათვის ამ რობაიების ოთხენოვან (სპარსული, ინგლისური, რუსული, ქართული) კრებულსაც გამოვცემთ, რომლის ანალოგი ჯერ არსად არავის გამოუცია

(დასაწყისი იხილე სამშაბათის „ფანტაზიაში“, 3.08.2004.)

* * *

გულო, გერჩივნოს საფიქრალის განზე დაგდება,
ამაო ყოფნის აღსასრული სანამ დადგება.
რადგან წამსვლელი წავიდა და მომსვლელი არ ჩანს,
ყოფნა-არყოფნის ფიქრი შენ არ გამოგადგება.

* * *

გულო, ლხინისთვის ყველა კარი, რომ მაქვს ღია მე,
აი, ეს არის სიკეთე და აი, სიამე!
მაშ, შენც ცვარივით ჩამოჯექი ღამით მდელოზე,
რომ მომახარო დილაა თუ აისია მე.

* * *

ღვინოში არის სიცოცხლე და შენ ის დალიე,
რადგან ის ლამაზ სიჭაბუკეს ჰშვენის, დალიე;
თუკი რამ დარდი გექცა ცეცხლად, ღვინოს ანდე და
იქ უკვდავების წყაროს წყალს რომ შექმნის, დალიე.

* * *

ღვინოს თუ დალევ, ჭკვიან კაცთან უნდა დალიო
და ეს ცხოვრება ლამაზებში უნდა გალიო;
ოღონდ თუ დალევ, ჩუმად სვი და ფრთხილად იყავი,
დღევანდელი დღე რომ სიკეთით გახვალიო.

* * *

ცისკარს რომ უმზერ, გაიხარე, ძმაო, დღეს ამით,
ღვინო დალიე, არ მოიკლა გული დღეს ავით;
ამ ერთ დილასაც გამოსტაცე სიამე, რადგან
რაგინდ ეძებო, ხვალ ვერ ნახავ წარსულ დღესავით.

* * *

ბრძენო მოხუცო, ჩააქსოვე რისხვა რამ ხმაში
და იმ ბიჭს უთხარ, მიწასთან რომ უყვარს თამაში,
ეს მხოლოდ მიწა არ ეგონოს... რომ ურევია
მეფე ყობადის და ფარვიზის მტვერი ამაში.

* * *

ამ ფიალაში წუთისოფლის მადლი დაუნჯდა,
ვინც მას აკოცა, გაირინდა, თითქოს დამუნჯდა;
ეს მექოთნე კი მასში მხოლოდ თიხას ხედავს და
გატეხავს კიდეც, ჭკვაში რამე თუ არ დაუჯდა.

* * *

თიხის მზელავთა გზას დავადექ ფიქრით სავსე და
ორი ათასი დოქი ვნახე, გზას რომ გასდევდა;
უცებ მე ერთმა დოქმა მითხრა: „აქ ვისაც ხედავ,
ზოგი დოქს ზელდა, ზოგი ყიდდა, ზოგიც ავსებდა“.

* * *

შავ მიწასა და ზუალს შორის სივრცე თუ არი,
თუ სიმართლეა, რასაც ვხედავთ ან თუ ცრუ არი,
ყველაფრის კარი შევაღე და შევეხმიანე...
მხოლოდ სიკვდილის კართან დამხვდა ცივი უარი.

* * *

ჩვენ ვართ სიამის სათავე და დარდის წყარონი,
ქვეყანას ვფლობთ და დავწანწალებთ უსახლკარონი,
სიმდაბლესა და სიდიადეს, ავსა და კეთილს,
როგორც სარკეში, ჩვენში სჭვრეტენ ეს სამყარონი.

* * *

სახლში რომ არ მაქვს ღვინის მსგავსი ახლომახლო რამ,
არვის ეგონოს — უკადრისი ჩავისახლო რამ.
დღეს შენ ჩემს გულში სიყვარულით შემოხვედი და
არ მინდა ჩემს გულს სხვა სიამით ხელი ვახლო რამ.

* * *

ვისაც აქვს ოქრო და „მდიდარი“ — ეთქმის — მე ვარო,
ვინც რამეს შექმნის და ქვეყანას შეყრის — მე ვარო!
ვინც სიდიადის კოშკს აიგებს... მას ერთხელ კარზე
მიუკაკუნებს სიკვდილი და ეტყვის — მე ვარო.

* * *

ჩვენ ბავშვობაში საოსტატოდ ძალას ვიკრებდით,
დაგვიდგა დრო და ოსტატობით თავსაც ვიქებდით;
ისიც გაიგე, საბოლოოდ რა ბედს ვეწევით:
ჩვენ თურმე მიწა ვიყავით მიწა ვიქნებით.

* * *

გუშინდელი დღე ჩაიწრიტა სამყაროს ღარში,
ხვალინდელი კი არც მთაში ჩანს, არც სადმე ბარში;
მაშ, ნუღარ ფიქრობ არმოსულ და წასულ დღეებზე,
იმხიარულე და ნუ ფლანგავ სიცოცხლეს ქარში.

* * *

შენ, ჩემო თვალო, ჩემს საფიქრალს ვერ ეშველები,
რაგინდ მაჩვენო წუთისოფლის მთა და ველები;
მე ვხედავ მეფეს, თან რომ ახლავს კარის მცველები,
ვისაც მიწაში შესევიან ჭიანჭველები.

* * *

გიჯობს სვავივით ნასუფრალზე ეძებო ძვალი,
ვიდრე სუფრასთან არაკაცის გიმზერდეს თვალი;
სჯობს ამ ნებიერ ნაძირალებს გაეცალო და
ალალი ლუკმის მაძიებლის დატოვო კვალი.

* * *

ცის თაღს რომ იჭერს, ოდითგანვე ერთი ხარია,
მეორე ხარის სამფლობელი მიწის კარია;
გონზე მოდი და თავად ნახავ შენ ამ სიმართლეს —
ამ ორ ხარს ო, რამდენი სახედარია.

* * *

ვინც ღვინის სმას და ლამაზმანთან მოლხენას ძრახავს,
ღვთიურ განგებას უგნურებით თავადვე ლახავს:
თუ ლოთს და მიჯნურს ჯოჯოხეთი თავის წილ სახავს,
მაშინ სამოთხეს მიწიერი ვერავინ ნახავს.

* * *

მოსვლა-წასვლაში სარგებელი იმის მსგავსად ჩანს,
უიმედობით დაცლილი რომ სავსის გარსად ჩანს;
ამქვეყნის ბევრი ბინადარი მიწად რომ იქცა,
უცეცხლო ალით იწვება და კვამლი არსად ჩანს.

* * *

რა იქნებოდა, ის იმედი მეც რომ მენახა,
რომ ბედს თავადვე განვაგებ და სვეც რომ მენახა;
თუ საპყრობილედ მექცა ყოფნა, არყოფნამ მაინც
მამყოფოს ისე, ბნელთან ერთად დღეც რომ მენახა.

* * *

მწდეო, ცოდვა თუ მადლში მაინც უნდა გავრიოთ
და ყოფნა ერთით ან ათასი დარდით გავლიოთ,
სჯობს მოვილხინოთ, სანამ მიწად გვაქცევს განგება
და სანამ ყველა ქარს გავყებით, ღვინო დავლიოთ!

* * *

შენ გუშინ სევდის საპყრობილე ისე აგიგეს,
შენი არც თხოვნა ისმინეს და არც რამ გაგიგეს;
გამხიარულდი! — მე სხვა ნუგეშს ვერაფერს გეტყვი,
შენ ხვალინდელი ხაფანგი ხომ გუშინ დაგიგეს.

* * *

ეს კოშკი ახლა თითქოს ზეცის კიბეს რომ აჰყვა,
შაჰს ეკუთვნოდა და მის ყველა ნებასაც დაჰყვა;
დღეს კი მის კედლებს შემზარავად დასჩხავის ყვავი:
ვინც ნებას დაჰყვა და გადაჰყვა, სიკვდილსაც გაჰყვა.

* * *

რადგან ამქვეყნად გზაც კი არ მაქვს სადმე ნანახი
მარადისობის კარიბჭეთა გადასალახი;
ასი ათას წელს შავ მიწაში გავატარებ და
მაინც ამოვალ მიწის ზემოთ, როგორც ბალახი.

გასული ნომრის პასუხები

პირველი გვერდი

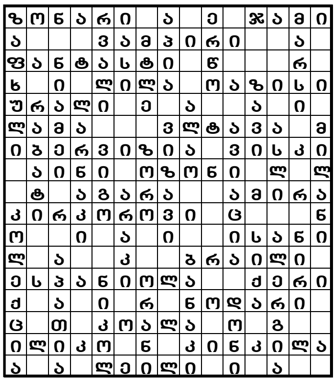

მეცხრე გვერდი

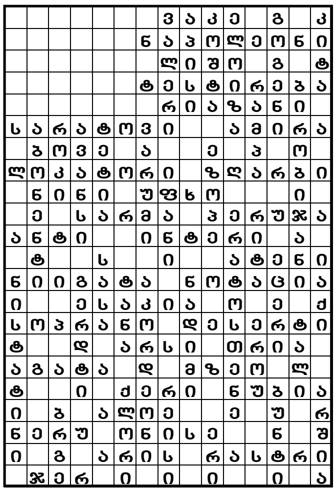

მეათე გვერდი

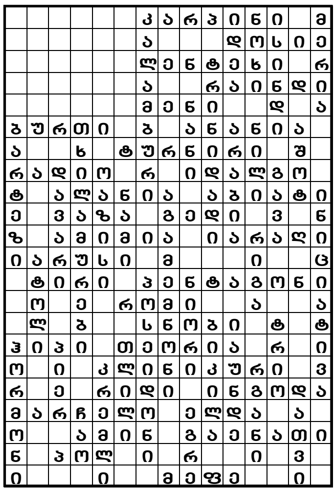

მეთერთმეტე გვერდი

მეთორმეტე გვერდი

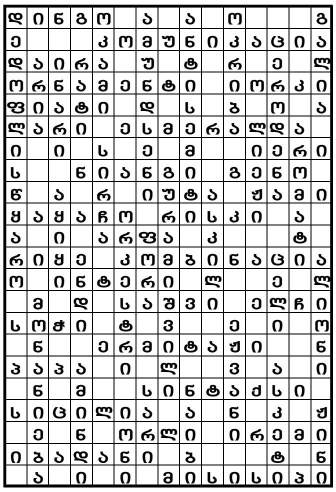

მეცამეტე გვერდი

მეხუთე გვერდი

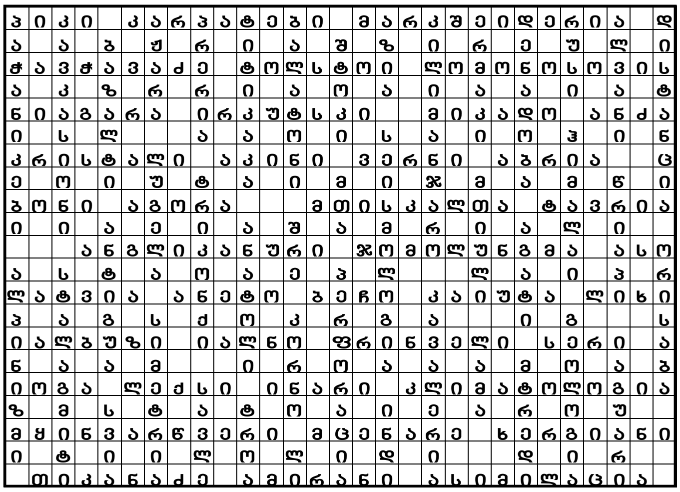

მეორე გვერდი

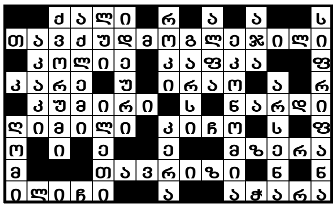

მეოცე გვერდი

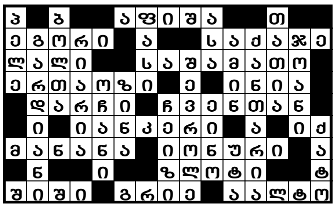

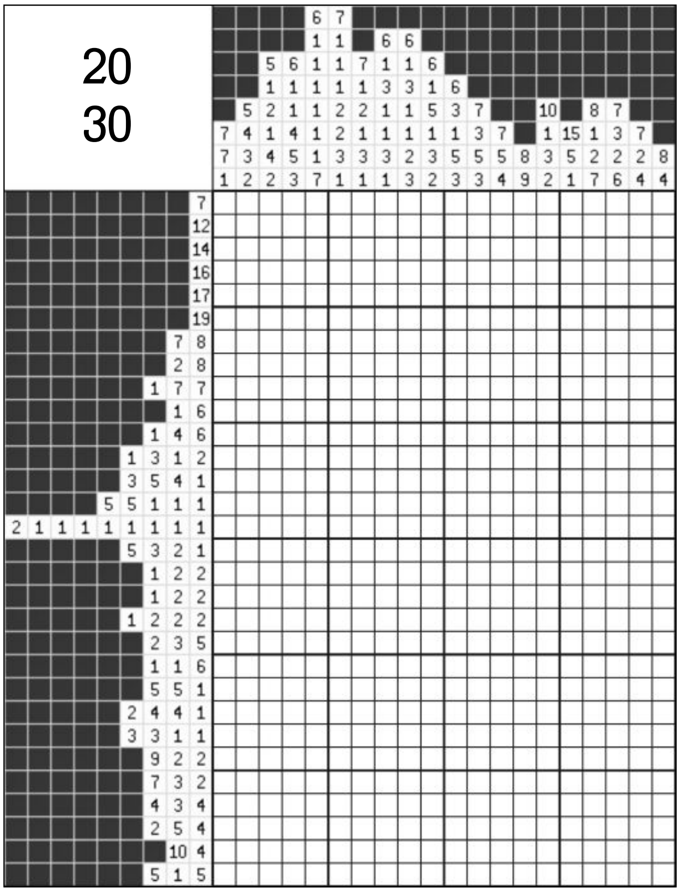

მეთოთხმეტე გვერდი

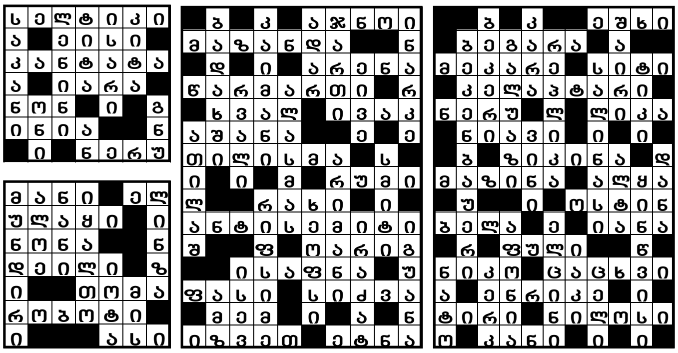

მერვე გვერდი

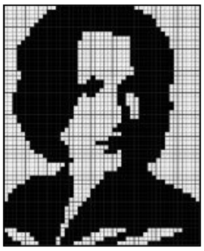

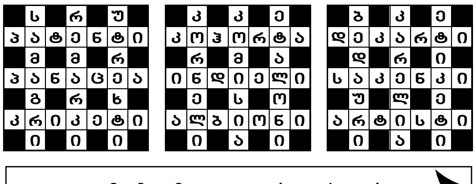

გამომცემელი და რედაქტორი
ალექსანდრე ელერდაშვილი - (877)45-19-80

მომავალ შეხვედრამდე!

უხამსი
პროსტიტუცია
ყაზბეგის მოთხრობა
„...... დიკი“
ბევრი წელი
ჩვენი ცეკვა
ხე
მთიელთა სოფ.
სასიმინდე
სპარსული ლექსი
დაცინვა
ინდოეთის ქალაქ,
(......) ჯაყელი
ბექჰემის ცოლი
ჩვენი მწვერვალი
ქემელი

მუს. პიესა
იაპონ. რეჟისორი
უსინათლო
ევროპ. მითოლ. ნიმფა
მუს. ფორმა
უბრალო
პეპის მეგობარი
აფხაზეთშია
ქორბუდა
წინხედი
ფრანგ. ფეხბ. გუნდი

წვეთი
ყალბი
შარაგზა
ქვეშაგები
ამერიკელი

ქიმ. ელემენტი
რომაული სამოსი
გალივ. ებული ხორბ.
შოკოლადი
....და პეტროვი
შლამის თევზი
დიდი ყვავილი
კავალერისტი
გადახოტრილი
აღმოსავლეელი
ბორჯომშია

ტრიგონომეტრიული ფუნქცია
ცრუმოძრაობა
რუსი მხატვარი
ზამთრის სამოსი
ზარბაზანი
ბასკეთის ნაწილი
ცისკრის ფრინველი
ხატის მსახური
ესპან. ავიაკომპანია
ონისეს როლშია
ჩვენი დიდი მეზობელი
სალებავია ასეთი
ინგლ. ტოპმოდელი
ამაზონის დელფინი
ბოევიკი, ჩაკ...
ქალაქი ბოლივიაში
გერმ. (......) ბანკი
ბულგარული ლუდი
თაღი
ფშატისმაგვარი
ვისის მიჯნური
იმპორტის აკრძალვა
ფრანგი დრამატურგი
ყველაზე ღრმა ტბა
ახირებული ჩვევა
ძვ.იტალ. ფეხბურთელი
ამონაწერი
ფორმის სამოსის ნაწილი
ქალის გრძელი შარფი
ჩვენი კინორეჟისორი
ჟაკ შირაკამდე
საიათნოვა იყო
ოპერის ნაწილი
...და მახვილი
რუს.ესტრადის მომღ.
ნელი სიარული
ესპან. მომღერ. ქალი
იოსები
ძრავის ნაწილი
რიცხვითი სახელი
საცხოვრებელი
აზარტი
სამუშაო ფართი

შემდეგი ნომერი გამოვა 20.08